

CELJE, 20. julija 1960
Leto X., šte. 29
GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE
LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
"CELJSKI TISK"
DIREKTOR IVAN MELIK-GOJMR
UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

Za razcvet celjske komune

Nekaj misli k sestavi perspektivnega plana občine

Pri pisanju tega sestavka me je vodila misel, ki jo je izrekel to-
tariš Bole na seminarju gospodar-
stvenikov Slovenije, ki je bil or-
ganiziran v zvezi s sestavljanjem
perspektivnih planov, namreč, da
pri sestavi perspektivnega plana
niso toliko pomembne konkretne
številke, investicije, objekti, pač
pa, da mora biti perspektivni
plan res dober delovni načrt, ki
zna na najboljši način izkoristiti
splošno željo za hitrim in vse-
stranskim napredkom. Plan mora
predvideti takšne ekonomske in
metodološke ukrepe, da se vse
možnosti izkoristijo v maksimalni
meri ter da se tako tem željam
da tudi realno, stvarno osnovo.
Zato tudi v prvi fazi ni bistveno
vprašanje kaj bomo delali, tem-
več predvsem kako bomo delali,
da bomo omogočili bolj vsestran-
ski in čim hitrejši napredek naše
komune.

Dragocen pripomoček nam bo-
do pri sestavi perspektivnega
plana zaključki V. kongresa
SZDLJ, ki je posvetil največ svo-
jega časa in razprav prav tem
vprašanjem. Kaj moramo povzeti
iz teh zaključkov?

— Predvsem, da se bo nadalje-
val proces decentralizacije, kar
bo logično moralo še bolj povečati
materialno bazo podjetij in ko-
mune. Tak proces pa terja tudi
zaveštno naslonitev na lastne ma-
terialne sile, torej na lastna ma-
terialna sredstva. Orientacija na
republiške ali celo zvezne viře bo
torej v večini primerov nerealna.

— Proces vse večje sprostitve
delovanja ekonomskih zakonov
tržišča se bo nadaljeval in po-
speševal. Seveda bo zavestno
usmerjanje razvoja našega go-
sposdarstva preko družbenih pla-
nov tudi v bodoče igralo isto vlo-
go kot do sedaj. Iz tega vidika
bo za komunalno gospodarstvo
predvsem važen postopen prehod
na ekonomske cene komunalnih
in obrtno uslužnostnih uslug, ka-
kor tudi postopen prehod na sa-
mofinansiranje številnih komu-
nalnih ustanov itd. S tem bodo
postopoma odpadli regresji v na-
šem komunalnem gospodarstvu,
ki občutno zavirajo normalen ko-
munalni razvoj.

— Postopno se bo urejal nov
sistem delitve dohodka v težnji,
da bi prva (zunanja) delitev, to
je delitev sredstev med družbo in
podjetji bila čim boljše in preciz-
nejše vsklajena z naprednimi si-
stemi nagrajevanja po delu. Iz
tega vidika je treba pospešeno
delati na razvoju najnaprednej-

ših notranjih sistemov kompleks-
nega nagrajevanja, na doslednem
vezanju dohodkov proizvajalcev
na učinek ter s tem tudi na re-
alno povečanje osebnih dohod-
kov, to je na tako povečanje, ki
čuva blagovno ravnotežje in ki
je v celoti utemeljeno z rastjo
produktivnosti dela.

Važni gospodarski ukrepi v zad-
njem času nas opozarjajo tudi na

Predsednik občinskega
ljudskega odbora Celje
FRANC RUPRET

to, da moramo pri bodočem per-
spektivnem planu najdosledneje
voditi računa o kreditu in bla-
govnem ravnotežju, to je o plan-
ski disciplini, ki je pogoj za ču-
vanje vrednosti našega dinarja.
Takšna zavestna planska discipli-
nina nam bo vsekakor v začetku
povzročala velike težave. Toda,
čimprej se bomo na takšno discipli-
nino navadili, tem boljše bo
za nas vse in bo prav takšna discipli-
nina važen čim bolj napredka,
seveda napredka, pogojenega s
stvarnimi možnostmi.

Mislím, da bo tembolj hitro na-
predovala tista komuna, ki bo
znala te procese najbolj smotno
izkoristiti in ki bo tudi sama v
mejah svoje možnosti in kompete-
tence te procese čim bolj smelo
pospeševala.

Druga, prav tako ekonomska
resnica je, da je povsem skladen
razvoj tudi najhitrejši in najraci-
onalnejši (relativno najlažji). To
pomeni, da popolnoma urejen
razvoj ne trpi prioritete in ne po-
zna zapostavljanja. Ustanove,
družbene organizacije in naše
prebivalstvo na sploh, mora raz-
umeti, da je možno nameniti v
negospodarske dejavnosti samo
tolikšna sredstva, kot jih gospo-
darstvo pač ustvari in za te na-
mene brez škode oddvoji; razu-
meti moramo tudi, da čimbolj
bomo znali v komuni koristiti go-
sposdarske možnosti, čim bolj na-
glo jih bomo razvijali, tem hitreje
bodo iz leta v leto rastle sredstva,
ki jih bomo dali v te namene.

*

Samoupravni organi in vodstva
podjetij, zbornice itd. bodo mo-
rali voditi računa o vseh čini-
teljih, ki omogočajo gospodarski
razvoj in porast produktivnosti
dela. Sem sodi razvoj šolstva,

zdravstva, gradnja stanovanj,
ustvarjanje pogojev za razvedrilo,
kulturno udejstvovanje, šport, od-
mor itd. Če bomo dosegli glede
teh stvari razumevanje, bo naš
napredek gotovo najhitrejši na
vseh naših področjih.

Našemu državljanu pač ni tež-
ko razložiti, da je splošno blago-
stanje odvisno od višine narod-
nega dohodka, ki ga ustvarjamo.
To pomeni, da ne zadostuje, da
ustvarjamo vedno več, ampak da
tudi vedno bolj racionalno, bolj
smotno proizvajamo, ker šele
takšen razvoj omogoča bolj pro-
gresiven dvig narodnega dohodka.

Povečanje tempa porasta do-
hodka zavisi od številnih činite-
ljev. Čim več teh možnosti bo-
mo znali vsklajeno uporabiti,
tem hitreje bomo izboljšali tudi
realno vrednost osebnih dohod-
kov in s tem tudi zboljšali živ-
ljenjske pogoje.

Tak napredek pa je pogojen z
zavesno uporabo najnaprednej-
ših gospodarskih in družbenih
principov:

- razvita delitev dela, koope-
racija, specializacija,
- združevanje sredstev,
- napredna notranja delitev
sredstev,
- odgovornost najracionalnej-
šega vlaganja sredstev,
- socialistična skrb za človeka,
urejeni odnosi,
- dosleden ekonomski račun,
- sodobni sistemi šolanja in
izobraževanja,
- organizacija obrti, trgovine,
na socialističnih principih,
- socialistična preobrazba vasi,
- razvijanje mehanizma komu-
nalne samouprave,
- polna iniciativa stanovanj-
skih skupnosti in krajevnih od-
borov,
- uporaba sodobnih urbani-
stičnih načel v razvoju mesta in
naselij itd.

V kolikor bolj je komunalna
skupnost sposobna v svojem raz-
voju koristiti najnaprednejše pri-
jeme, tem uspešnejši in v tem
hitrejši je njen razvoj. Ta ekono-
mska resnica nalaga veliko od-
govornost našim samoupravnim
in komunalnim organom, da osvo-
je v celoti takšna načela gospo-
darskega in komunalnega raz-
voja ter da jih najdosledneje upo-
rabljajo v praksi.

Pogoji za gospodarski razvoj
naše komune so razmeroma ugod-
ni. Za največja naša gospodar-
ska podjetja kot so Tovarna
emajlirane posode, Cinkarna, Ze-
lezarna Store, ki imajo že danes
jugoslovanski pomen in ki so kre-
nili v izvrševanje svojih general-
nih rekonstrukcij, je obdobje na-
slednjega perspektivnega plana
gotovo tisti čas, v katerem bodo
tudi naša ostala industrijska pod-
jetja, predvsem AERO, LIK Sav-
vinja, Žična, Tovarna tehnic,
IDRO, Klima, Vrvica in še neka-
tera druga dosegla relativno naj-
večji vzpon. Posebno za Tovarno
tehnic, Klimo in IDRO bo važno,
da bodo izkoristile pogoje, ki jih
za te kolektive nudi razvoj avto-
matizacije v naši industriji, saj
bodo lahko nastopale kot po-
membni proizvajalci naprav za
avtomatizacijo. Zato bodo morala
ta podjetja svoje programe v tem
smislu temeljito dopolniti. Prav
tako so dane številne možnosti
tudi Tovarni organskih barvil,
kakor ETOLU, da ujameta korak

s splošnim razvojem jugoslovan-
ske kemične industrije. Zbor
proizvajalcev naše občine bo mo-
ral tem kolektivom tudi v tem
pogledu vsestransko pomagati.
Ugodni so nadalje pogoji za raz-
voj Zlatarne in še drugih manj-
ših podjetij. Razvoj gradbene in-
dustrije v Celju pa se bo moral
usmeriti k osvajanju večjih mon-
tažnih gradbenih elementov, k iz-
delavi lahkih gradbenih materi-
alov in tako dalje. Za predviden
razvoj in rast vseh teh podjetij
bodo seveda potrebna znatna in-
vesticijska sredstva. V pogojih
nadaljnje decentralizacije sred-
stev bo za uspešno izvedbo te na-
loge prioritete pomena zdru-
ževanje sredstev gospodarskih or-
ganizacij. Kot kažejo računi, bodo
na ta način investicijski programi
znatno hitreje realizirani, sred-
stva pa znatno racionalnejše tro-
šena.

*

Prostor ne dopušča, da bi se
dotaknil razvoja drugih panog.
Problem preskrbe, pogoji za raz-
voj turizma itd. zahtevajo skla-
den razvoj naših kmetijskih or-
ganizacij, zadrug, trgovin, obrt-
nih podjetij, razvoj gostinskih
obratov, o čemer bomo morali pri
delitvi sredstev voditi računa. Po-
sebej menim, da bo treba odpra-
viti prav nemogoče neskladje
glede zmogljivosti lokalov druž-
bene prehrane, kakor tudi ničit-
venih kapacitet, saj tako eno kot
drugo že neposredno ovira nor-
malno funkcioniranje organizma
naše komune. Tudi za razvoj teh
panog bo združevanje lastnih
sredstev odigralo izredno po-
membno vlogo.

Prebivalcem Celja so znani na-
ši širši komunalni načrti: grad-
nja stanovanj, gradnja kulturne-
ga centra, šol, internatov, druž-
benih prostorov za stanovanjske
skupnosti in družbene organiza-
cije, gradnja otroških igrišč,
športnih objektov, otroških zave-
tišč, zdravstvenih objektov, re-
gulacije, ceste, kanalizacija, či-
stilne naprave in še in še. Nika-
kor ne preiravamo, če je v naši
občini prav komunalno zaostaja-
nje problem, katerega rešitve si
brez določenih, celo drastičnih
ukrepov ne moremo zamisliti. Vsi
naši prebivalci se strinjajo, da so
našeti problemi takšni, da z nji-
mi ne bomo mogli odlašati in da
v obdobju perspektivnega plana
ne bomo mogli v nobenem po-
gledu mimo njih. Ob sestavi per-
spektivnega plana bo važno pred-
vsem to, da se bomo vsi zavedali,
da gre tu za splošne potrebe, po-
trebe nas vseh. Gradili pa jih
bomo seveda v mejah, v katerih
bomo pač vsi skupaj pripravljeni
za to oddvojiti potrebna sredstva.
Dosedanje določanje prioritete
komunalnih del in sistem finansi-
ranja teh del ni bil najboljši in
smo zato često naleteli na ogrom-
ne težave.

Ob sestavi perspektivnega pla-
na bo nujno potrebno postaviti
jasne principe finansiranja, ker
se bo sicer zaostajanje še rela-
tivno povečalo. Potrebno bo torej:
— Stroga enotna ekonomska
politika stanovanjskega sklada
glede pogojev gradnje stanovanj
ob maksimalni udeležbi stano-
vanjskih interesentov in deloda-
jalcev.

(Nadaljevanje na 2. strani)

20. julij – 22. julij

OB PRAZNIKU CELJA IN DNEVU VSTAJE

Občinski praznik Celja in Dan vstaje sta tesno povezana
z velikimi in važnimi dnevi, ki jih letošnje leto praznujemo
širok naše domovine. Petnajst let svobode, deset let delav-
skega samoupravljanja in še ostali pomembni dogodki, bodo
ostali temeljni kamni naše veličastne zgradbe — socialistične
domovine.

Dobro in tudi potrebno je, da se vsako leto ozremo na
prehojeno pot, katero je že prehodila naša generacija in ka-
tero so prehodile generacije pred nami. Delovni ljudje naše
občine so že v času, ko so se ostrili delovni in družbeni
odnosi v prejšnji državi in še prej dajali svoj doprinos v
borbi za lepše, dostojnejše in pravičnejše življenje. V od-
ločilnem trenutku, ko je doživljalo slovensko ljudstvo naj-
večjo preizkušnjo, ko je hotel okupator do kraja opraviti
svojo krvavo žetev, se je Celje s svojimi prebivalci vključe-
valo v enotno fronto slovenskega ljudstva.

Tudi po vojni, v letih obnove, v letih hitrega napredka
in ustvarjanja pogojev za rast nove socialistične države in
družbe Celje ne zaostaja za ostalimi občinami.

Tradicije borbe delavskega razreda izpred vojne, tradi-
cije borcev prve celjske čete in vseh tistih, ki so čutili in
razumeli utrip srca človeka naše dobe, žive in še bodo živele
med nami.

Spreminja se Celje, spreminja se naše okolje, spreminja-
mo in razvijamo se hkrati z vsem tudi mi. Naša generacija
živi v tako živahnem in pestrem obdobju, da ji preostaja
malo časa za ugotavljanje vseh velikih sprememb, ki na-
stajajo okoli nje in v njej sami.

Velike ekonomske, gospodarske spremembe, uspehi na
področju kulture, prosvete in telesne vzgoje — predvsem
pa še uspehi pri demokratizaciji naše družbe dajejo čvrste
osnove vsem generacijam, ki bodo v mnogo lažjih pogojih
nadaljevale začeto pot. Ponosni moramo biti, da živimo v
tako važnih zgodovinskih dneh in letih.

Naša velika, ljudska tribuna — Socialistična zveza de-
lovnega ljudstva bo tudi v bodoče združevala vse zdrave
sile in z njimi krepila našo rast. Kot doslej, tako bomo tudi
v nadalje sposobni reševati velike naloge, ki jih predvideva
zadnji kongres SZDL, jih zadaja program ZKJ, kakor tudi
naloge, ki jih bosta narekovala naš razvoj in življenjska
stvarnost.

SD

VSEM NAROČNIKOM IN BRALCEM NAŠEGA LISTA
TER VSEM DELOVNIM LJUDEM CELJSKEGA OKRAJA
ČESTITAMO K PRAZNIKU 22. JULIJA — DNEVU
VSTAJE SLOVENSKEGA LJUDSTVA!

KOLEKTIV
CASOPISNEGA PODJETJA
"CELJSKI TISK"

VABIMO VAS NA XVII. MARIBORSKI TEDEN

KI BO OD 30. JULIJA DO 8. AVGUSTA 1960

Razstava industrije, trgovine in obrti. Sklepanje pogodb in prodaja blaga široke potrošnje • Razstava kmetijskih strojev
in potrebščin za kmetijstvo • Velika modna revija — prikaz sodobnega oblačenja • 25% popust na železnica

POD GESLOM
ČLOVEK
DRUŽINA
KOMUNA

Za razcvet CELJSKE KOMUNE

(Nadaljevanje s 1. strani)

— Investicijska dela na razširitvi vodovoda, kanalizacije, čistilnih naprav, elektrifikacije naj bi financirala predvsem komunalna podjetja iz lastnih sredstev ob ekonomski ceni svojih uslug, kar je deloma že sprovedeno (voda, kanalizacijski prispevek, vodni prispevek). Ker sredstva podjetij seveda kljub temu ne bodo zadoščala, se bo potrebno orientirati na dolgoročne kredite. Problem financiranja večjih komunalnih del je bil obravnavan na zadnji skupščini konference mest in je pričakovati, da bodo dane komunam vsaj določene možnosti.

— Komunalni objekti splošnega značaja v novih naseljih se bodo gradili iz določenega komunalnega prispevka, kar pa bo zahtevalo disciplino pri plačevanju tega prispevka pri investitorjih iz družbenega in privatnega sektorja.

— Objekti splošno družbenega značaja, kot kulturni center, objekti stanovanjskih skupnosti, športni objekti itd., se bodo lahko financirali izključno na bazi združevanja sredstev gospodarskih organizacij za negospodarske investicije in mobilizacije sredstev državljanov. Tak sistem pa je popolnoma nesiguren, če ni program sprejet in če niso točno fiksirane obveznosti. (To so nas predvsem naučile letošnje izkušnje).

Pri sestavi novega perspektivnega plana bomo glede objektov morali prepustiti glavne odločitve gospodarskim organizacijam, ki bodo določile same vrstni red pa tudi obveznosti glede financiranja.

— Glede gradnje objektov družbene prehrane itd. naj bi veljalo isto načelo, le da bo morda šlo za povezovanje grup podjetij, ki so za določene objekte neposredno zainteresirani.

*

Stopnja komunalnega zaostajanja v našem mestu je tolikšna, da bo zbor proizvajalcev moral postati glede teh nalog mnogo odločnejši. Po približni oceni bodo morale gospodarske organizacije odvajati povprečno vsaj 35 % prostih sredstev v negospodarske namene.

Enotno bomo morali v komuni delovati tudi v cilju zmanjšanja »komunalnega pritiska«, ki ga

ustvarja prekomerno doseljevanje v mesto. Prisiljeni smo, da glede tega iščemo radikalnejše rešitve. Enotno gledanje na te probleme je nujno potrebno. Možnosti razbremenitve so v pravilni politiki zaposlovanja (ženske delovne sile je v mestu precej), v odpiranju obratov v okoljskih področjih občine in okraja.

Končno se postavlja še vprašanje, ali naj bo naš perspektivni plan zelo napet ali manj. Samo če te skope ugotovitve zadostujejo za odločitve, da smo prisiljeni planirati skrajno napeto. Seveda pa to ne pomeni planirati nerealno, nestvarno, videti samo potrebe, ne pa stvarnih možnosti.

Napet plan mora predstavljati rezultate temeljnih analiz, biti mora vsestransko dokumentiran in strokovno obdelan. Do realnega maksimuma bomo prišli, če bo vsako podjetje, ustanova in organizacija proučila in uporabila vse možnosti za svoj perspektivni plan.

Zelo pomembno bo, da bo plan naše komune računal z možnostmi, ki jih imajo za reševanje komunalnih nalog stanovanjske skupnosti in krajevni odbori. Anketi, ki smo jo izvedli med našimi stanovanjskimi skupnostmi, kaže n. pr., da je letos v gradnji 12 otroških igrišč, organizacija 8 obratov in servisov, organizacija 2 zavetišča za otroke, urejevanje Otoka in Štor, gradnja kolesarskih stez itd. Tudi nekateri krajevni odbori opravljajo pomembna komunalna dela.

*

V želji, da bo naš perspektivni plan lahko v celoti odgovoril na kazanimi smernicam, je zato izrednega pomena metoda njegovega sestavljanja. Naša želja je, da bi pri sestavi perspektivnega plana sodeloval čim širši krog strokovnjakov, upraviteljev in tudi prebivalcev sploh.

Za osnovo perspektivnega plana komune bodo morali služiti plani gospodarskih organizacij in ustanov. Poleg tega bodo tokrat sestavljale svoje plane tudi vse stanovanjske skupnosti in krajevni odbori. Utemeljene programe komunalnih del bomo dali predhodno v javno razpravo občinskemu sindikalnemu svetu, Socialistični zvezi, stanovanjskim skupnostim in vsem kolektivom.

K sodelovanju smo že povabili

strokovna društva kot DIT, društvo ekonomistov, zbornice itd. Naš namen je dalje, da bi važnejše probleme obravnavali tudi preko lokalnega časopisa in radia. Od spodaj navzgor sestavljen in osvojen plan bo lahko poleg tega, da bo kvalitetnejši, predvsem tudi mobilizacijsko pomembnejši, saj bo dejansko odraz naših možnosti, obenem pa tudi odraz naše pripravljenosti v delu za razcvet celjske komunne.

Ob poznavanju odgovornosti, ki leži pri sestavljanju perspektivnega plana na nas vseh, sem prepričan, da bomo to nalogo na vseh mestih, tako v podjetjih, ustanovah, društvih, forumih in na sestankih obravnavali s takšno pozornostjo, kot jo pač po svoji pomembnosti zahteva. Le tako bo naš bodoči delovni program dejansko zbir najnaprednejših teženj ter zares uspešen regulator našega bodočega razvoja.

Razvitje prapora

V nedeljo je osnovna organizacija RK Gaberje v navzočnosti predstavnikov javnega in političnega življenja ter predstavnikov občinskega in okrajnega odbora RK Celje, prva v Sloveniji razvila svoj prapor. Razvitje je bilo združeno z bogatim kulturnim sporedom, v katerem so sodelovali recitatorji, pevci, tamburaši in drugi.

Razvitje prapora je pozdravil v imenu Občinskega odbora SZDL in Okrajnega odbora ZKS Celje, predsednik obč. odbora SZDL, tov. Drago Spendl.

Veliko slavje mozirskih gasilcev

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO V MOZIRJU JE DOBIL NOVO ORODNI AVTO, KATEREMU JE BOTROVAL GENERAL-MAJOR IVAN LOKOŠEK-JAN

V nedeljo je bilo v Mozirju veliko gasilsko slavje, saj so člani domačega prostovoljnega gasilskega društva dobili nov orodni avto. Slavje so začeli v zgodnjih popoldanskih urah s paradno skozi mesto, zaključna prireditev pa je bila v parku ob Savinji, kjer se je zbralo več sto domačinov. Med gosti pa so prostor na tribuni zasedli pomočniki državnega sekretarja za notranje zadeve, general-major Ivan Lokošek-Jan, načelnik oddelka na sekretariatu za notranje zadeve Kolenc, podpredsednik OLO Celje Cveto Pelko, sekretar okrajnega odbora SZDL Stane Sotlar, načelnik oddelka za notranje zadeve OLO Celje Janko Ančik, predsednik okrajne gasilske zveze Joško Lojen ter številni predstavniki javnega in političnega življenja iz Mozirja in Celja.

Po himni, ki jo je zaigrala godba na pihala iz Nazarij, je slavnost začel predsednik občinske gasilske zveze Mozirje tov. Pu-kart, za njim pa je predsednik ljudskega odbora mozirske občine Hinko Čop izročil domačim gasilcem nov orodni avto z željo, da bi služil interesom skupnosti in črpal ljudsko premoženje pred požari. Zatem je pred mikrofonom stopil tov. Lokošek, ki je med drugim orisal pomen in vlogo gasilske organizacije. Prav tako pa je izrazil veselje, da lahko kotuže avtomobil, ki ga bo dobilo društvo, ki je v svoji več kot sedemdesetletni dobi obstoja pokazalo veliko moč in pripravljenost pomagati tam, kjer je bilo treba očuvati premoženje pred ognjem.

Botrovanje pa je bilo opravljeno tako, da je tov. Lokošek razbil

S seje občinskega komiteja LMS Celje

Na seji občinskega komiteja LMS Celje je prišlo do nekaterih kadrovskih sprememb. Dva člana komiteja so zaradi preobremenjenosti razrešili, izvolili pa so tudi novega sekretarja komiteja tov. Janeza Kovačiča, ki je doslej vodil komisijo za delovne akcije. To dolžnost je prevzel tov. Fredi Golavšek, terensko kmečko komisijo pa bo vodil tov. Marjan Kogovšek.

Na seji so formirali tudi novo telo — org. sekretariat, ki bo že do naslednje seje izdelal predloge za ustanovitev novih organizacij Ljudske mladine na področju celjske občine, sestavljen pregled nad vsemi organizacijami itd.

V pripravah na plenum komiteja, ki bo v sredini meseca septembra so izvolili tudi občinsko komisijo za delavsko samoupravljanje, ki bo sestavljala analizo o dejavnosti mladim v organih delavskega samoupravljanja, o čemer bodo na plenumu razpravljali.

T. O.

V zadnjem tednu po domovini

Petek, 15. julija

Med svojim obiskom v Jugoslaviji sta predsednik sudanske vlade Abud s člani spremstva ter predsednik Tito obiskala nekatere kraje od Splita, Zadra, Reke in Opatije. Svoje potovanje pa sta ta dan zaključila na Brionih.

Sobota, 16. julija

V MEDDRŽAVNIH razgovorih med najvišjimi predstavniki Sudana in Jugoslavije je bila vnovič potrjena visoka stopnja soglasja v presojanju mednarodnega položaja.

Nedelja, 17. julija

OB 15-LETNICI OSVOBODITVE ter v spomin na akcijo Kokrškega odreda, ki je 4. maja 1945. leta osvobodil jetnike iz begunjskih zaporov, je bilo v Begunjah na Gorenjskem veliko srečanje nekdanjih zapornikov, internirancev, borcev in aktivistov. Med gosti so slavni prisostvovali tudi Edvard Kardelj, Boris Kraigher, dr. Joža Viličan, Boris Zihel, Mitja Ribičič, Zdenka Kidrič in drugi. Slavnostni govor pred okoli deset tisoč ljudmi je imela podpredsednica Glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšičeva.

Ponedeljek, 18. julija

PREDSEDNIK SUDANSKE VLADE ABUD je prišel z Brionov na obisk v Slovenijo. Med slovesnim kosilom v poslojstvu ljudske skupščine LRS sta združitvenim izmenjavali visoki gosti ter Miha Marinka. Na poti do Bleda se je ustavil v Litostroju ter v krajski Iskri.

Torek, 19. julija

NA REKI Batlavi blizu Pristine so začeli graditi jez budočega jezera, ki bo preskrboval z vodo elektrarno in Kosovski kombinat lignita v Obiliću, ki ga prav tako gradijo. Budoče Batlavsko jezero bo dosti večje od Blejskega, dolgo bo 7 km, široko pa 300 m, v njem bo nad 30 milijonov kubikov vode.

Odprta je razstava načrtov za ureditev novega središča Celja

V zgornji stranski dvorani Narodnega doma je v nedeljo dopoldne predsednik sveta za gradnjo in komunalne zadeve pri občinskem odboru v Celju Slavko Kukovec odprl razstavo načrtov za ureditev novega središča mesta Celja. V otvoritvenem govoru je med drugim dejal, da so ti načrti zaenkrat samo osnova za širšo razpravo o bodoči ureditvi središča celjskega mesta. Zato je pozval prebivalce Celja in vse, ki se zanimajo za urbanistično ureditev centra mesta, da s predlogi pomagajo pri reševanju problema.

Med razstavljenimi načrti in maketami vzbujajo največjo pozornost načrt pod šifro »Sreca«, kateremu je pristojna komisija priznala tudi nagrado.

Otvoritvi razstave so med ostalimi prisostvovali Riko Jerman, Franc Rupret, Beno Krivec, Slavko Grčar in drugi.

Samopostrežna trgovina v Preboldu

V nedeljo dopoldne so tudi v Preboldu dobili samopostrežno trgovino. Po zaslugi trgovskega podjetja »Sloga« so jo uredili v zadržnem domu. Zanimanje za njo je izredno. To je pokazala tudi otvoritev ter prvi navali kupcev, ki so sledili.

V njej prodajajo živila, delikatese, sadje, zelenjavo in kruh. V perspektivi pa je tudi prodaja mesa in mleka.

Trgovsko podjetje »Sloga« bo v bližnji prihodnosti odprlo še dve trgovini klasičnega tipa. Ena od teh v zadržnem domu v Trnavi, drugo pa v hmeljarskem domu v Sempetru.

IZ SLOVENSKE KONJICE ŠE ENA TRGOVINA

Prebivalci Slov. Konjice bodo v kratkem dobili še en trgovski lokal s špecerijo, in sicer v gornjem delu mesta, kjer je bila do nedavnega poslovalnica konfekcije, ki se je preselila na Celjsko cesto. Nova špecerijska trgovina, ki bo spadala v sklop Trgovskega doma, bo zelo koristila potrošnikom v gornjem delu.

KAKŠNO BO novo središče Celja

Z IZIDOM NATEČAJA ZA IZDELAVO IDEJNIH NAČRTOV ZA UREDITEV NOVEGA SREDIŠČA CELJSKEGA MESTA, JE KONČANA PRVA FAZA TEGA DELA. DA BI Z NJO KAR NAJBOLJE SEZNANILI NAŠE BRALCE, SMO NAPROSILI TOVARISA RADA JENKA, DA NAM O NJEJ POVE KAJ VEČ.

Ze več let se je delalo na urbanističnem načrtu mesta Celja. Programske osnove so se končno izkristalizirale na predrevizijski razpravi sekretariata izvršnega sveta za urbanizem, stanovanjsko izgradnjo in komunalne zadeve dne 23. 9. 1959, na kateri je bilo v osnovi potrjeno poročilo ing. arh. Franca Vehovarja k osnutku urbanističnega programa (idejnega urbanističnega načrta) in grafični prikaz urbanističnega razvoja za leta 1960 do 1990. Ta urbanistični program je odobril ObLO na sejah obeh zborov dne 3. 7. 1959.

V sklopu tega urbanističnega programa je občinski ljudski odbor v sodelovanju z društvom arhitektov in DIT v Celju razpisal natečaj za urbanistično ureditev novega središča mesta Celja med projektiranimi magistralskimi sever-jug in vzhod-zahod ter Drapšinovo in Levstikovo ulico.

Z rešitvami natečaja je želel ObLO dobiti konkretne predloge za realizacijo. Obravnavani predel predstavlja geografsko središče razvijajočega se mestnega organizma. Sedanja breznačna izgradnja v tem predelu je zapustila samo objekte gospodarskega značaja, po večini manjše vrednosti.

Natečaj je bil internega značaja. Povabljeni so bili k sodelovanju vidni slovenski arhitekti.

Obdelati je bilo treba prometno in zazidalno:

1. križišče magistrale vzhod-zahod, sever-jug ter priključek Mariborske ceste;

2. trg pred postajo, upoštevaje tranzitni promet ter postajališče avtobusov, kakor tudi najti najugodnejšo lego za novo postajno poslopje.

Udeleženci natečaja so morali izbrati med varianto E ali E1 in na osnovi najugodnejših pogojev za oblikovanje trga in prometnih naprav;

3. določiti karakteristike obodnih cest, upoštevaje idejni urbanistični načrt in

4. nakazati faze izgradnje posameznih predelov.

Zaželeno je bilo, da udeleženci pri projektiranju upoštevajo v prvi vrsti faze izgradnje, ker zaseda omenjeni predel deloma železnica, ki namerava zgraditi nove naprave v okoli 10 letih.

Program je obsegal naslednje:

kulturno izobraževalni del s knjižnico, čitalnico in pripadajočimi stranskimi prostori, ljudsko univerzo z dvema predavalnicama, kabinetom in stranskimi prostori, otroškim vzgojnim centrom s pripadajočimi stranskimi prostori, lutkovnim gledališčem, kulisami, delavnico in ostalimi stranskimi prostori, kino dvorano, letnim kinom in moderno galerijo;

družabni del s klubskimi prostori in bifejem, otroškim zavetiščem in večjo dvorano za najrazličnejše prireditve;

poslovni del z veleblagovnico, specialnimi trgovinami za ure in predmete iz plemenitih kovin, krzno, fotografije in optične aparate, parfumerijo in kozmetiko, izdelke domače obrti, glasbila, narodno blago, cvetlice, delikatese, salon za notranjo opremo in salon za motorna vozila, agencije, zastopstva in narodno banko s finančno kontrolo;

komunalne naprave, to je ceste, parkinge, zelene površine, javna stranišča, telefonske govornice;

gostinstvo z restavracijo, dvema bifejema oziroma zajtrkovalnicama in hotelom;

obrt z moškimi in ženskimi frizerskim salonom, urarstvom, fotografom in slaščičarno;

uprava z magistratom in prostori za politične organizacije.

Ob robu centra na teritoriji Cinkarne naj bi bila še centralna toplotna za ogrevanje enotnega centra ter avto garaža s servisno delavnico in črpalko (kapaciteta 600 vozil).

Do predpisanega roka je komisija za ocenjevanje projektov prejela v obravnavo 5 projektov za ureditev mestnega središča. Kot najprimernejšega je izbrala projekt pod šifro »Sreca« ki ga je izdelal ing. arch. Kocmut Branek od »Komuna-projekta« iz Maribora. Komisija je izbrala ta projekt zaradi dokaj prepričljive kompozicije, dobrih idej v prometni rešitvi in zaradi realne možnosti etapne izgradnje.

Osnovna zamisel tega predloga dosega dvoje izrazitih urbanističnih in arhitektonskih potez in sicer: široko veduto v smeri zahod-vzhod od obce hiše proti kolodvoru in intinnejši, čeprav dovolj velikopotezni pendant v smeri jug-sever z gledališčem kot sevnim zaključkom. Konceptcija je dovolj razgibana, a mestoma zelo stroga in prostorsko vnaprej retuirana, tako da zahteva istočasno mobilizacijo velikih investicij z istočasnim enotnim projektiranjem. To je tembolj problematično, ker je najobčutljivejši del kompozicije ostvarljiv šele v dveh etapah. Čerkevica ob Na-mi je prostorsko utesnjena. Kot celota pa je kompozicijska enovita, bogata na arhitektonskih virah in prostorskih motivih primerno zgoščena ter ostaja glede ostvarljivosti v realnih možnostih.

Zveza centra s stanim mestnim jedrom je dosežena (brez magistrale) na treh mestih. Povezava za pešce v smeri Gubčeve ulice je kot zamisel uspela, vendar pa je problematična izvedba, če upoštevamo varen prehod za pešce med dvema križiščema. Čeprav leži podaljšek Stanetove ulice tangencialno na kompleksu center, je avtorju uspelo najti primeren optični zaključek v tej smeri.

Avtor prikazuje svojo zamisel zaključka starega mesta (iz XIX. stoletja) napram novemu centru. Projekt nudi od vseh obravnavanih rešitev najboljšo možnost etapne izgradnje. Pri tem obdrži obstoječo Mariborsko cesto in Askerčovo ulico z delno preložitvijo Askerčeve ulice. Z izgradnjo podaljška Levstikove ulice preusmeri začasno tranzitni promet na relaciji Ljubljana-Maribor. Ta rešitev omogoča izgradnjo velikega in zaključnega dela centra tudi v primeru, če se prestavitve savinjske železnice zakasni.

Križišče glavnih magistralskih rešeno v nivoju z rondojem, na katerega se enakovredno priključuje tudi Mariborska cesta, ki služi kot direkten dostop v novi mestni center s severne strani. Notranja cestna mreža deli oba glavna arhitektonska prostora in omogoča enakomerno oskrbo vsega kompleksa. Parkirni prostori so skopo odmerjeni, zlasti pri gledališču in prireditveni dvorani.

Zveza kolodvora s centrom in ostalimi deli mesta za pešce je enostavna in priročna ter predstavlja obenem z reševanjem avtobusne postaje svojost tega projekta.

Avtobusna postaja ob prometnem toku med glavnima pasovoma tranzitni je neugodna in je v tej zamisli ne bo mogoče izvesti, ker prikazuje pristajanje avtobusov z leve strani. Prav tako je problematična možnost eventualne razširitve postaje in ureditve parkiranja avtobusov, ki trenutno niso v obratu.

Skromno odmerjen je prostor za parkiranje in dovolj osebnih avtomobilov pred postajo.

Servisna postaja s črpalko sicer nima neposredne zveze s prometom na kolodvorskem trgu.

Ploščad 4.200 m² za prehod pešcev ima sicer svoj efekt, zahteva pa zelo visoke gradbene stroške.

Vsa izvajanja avtorja se, razen za severni stanovanjski predel, naslanjajo na obširno dokumentacijo.

Natečaj je pokazal, da bi bilo treba tudi v bodoče zazidavo važnejših mestnih predelov reševati v obliki natečaja, saj je bilo vseh pet predloženih rešitev popolnoma različnih ter je imela komisija dejansko možnost izbrati najboljšo. Zato je priporočljivo, da bi ObLO tudi v bodoče v takih primerih razpisal natečaj.

POGLED PO SVETU

Ameriška diplomacija je letošnjo spomlad doživela nekaj težkih porazov. Sem prištevava svetovna javnost fiasko v Parizu v prvi vrsti, med drugim pa tudi odpoved obiska, ki ga je za drugo polovico junija imel ameriški predsednik Eisenhower v svojem kolektoru. 28 držav je obiskal v enem samem letu, ni pa smel prestopiti japonskega praga, ker se je javno ogorčenje zoper obisk pokazalo v doslej edinstveni obliki. Znani komentator Lippmann imenuje ta poraz — rano, ki je bila zadana z nizom napak v reševanju najresnejših problemov v najvišjih krogih. Te napake so povzročile dvome v zavezanikih in v ameriškem ljudstvu glede sposobnosti in možnosti, ali se ZDA lahko vodijo zahodno zvezo v vprašanih miru in vojni. Tako Lippmann, Eisenhower pa je na prtil krivdo za odpoved obiska komunističnim hujskarijam, istočasno pa povzdigoval ratifikacijo obrambnega pakta med Japonom in ZDA kot največji uspeh svoje vlade.

Zato je prav, če pogledamo, kako je z Japonom, ali se bo podredila strategiji zahodnega bloka ali pa se bo pridružila silam izven blokov. Na vprašanje seveda ne moremo odgovoriti z da ali z ne, pač pa na kratko opredelimo sile, ki se ob tem velikem vprašanju spopadajo. Kiši in njegova liberalno-demokratska stranka vidi bodočnost Japonske v tem, če se podredi ameriški politiki in se pridruži eni od zahodnih gospodarskih skupin. ZDA bi v tem primeru šle za 10 let obdržale svoja oporišča na Japonskem in s tem dejansko dominirale na Tihem oceanu. Japonska pa bi dobila enakopraven položaj z ostalimi člani zahodnega bloka. Temu

se je uprla opozicija, predvsem socialisti in razne druge demokratske skupine, večina intelektualcev in levo usmerjena radikalna organizacija Sohyo, ki ima 3 in pol milijona članov.

Z javno nejevoljo je opozicija začela že v začetku letošnjega leta, ko je Kiši podpisal v Washingtonu sporazum o medsebojni varnosti z ZDA. Demonstracije so dosegle višek pred 19. junijem, ko bi pogodba avtomatično dobila veljavnost. Kišijeva stranka se je oprla na večino, ki jo dejansko ima v obeh zbornicah, opozicija pa na široke ljudske množice. Te so zoper tako neslavno podreditve Japonske tisti sili, ki je leta 1945 prisilila deželo vzhajajočega sonca na kolena z novim strašnim orožjem, z atomsko bombo.

Japonska ustava prepoveduje militarizacijo države. Tako je leta 1946 velel Mac Arthur, vrhovni poveljnik zasedbenih ameriških sil na Japonskem. Seveda ta odredba ustave ni dolgo držala. Ko je prišlo do korejske vojne, je isti ameriški general že ustanovil japonsko policijsko vojsko, leta 1951 pa so sklenili japonsko-ameriški vojaški pakt, ki je v devetih letih spremenil Japonsko v kar dobro oboroženo državo z lastno letalsko industrijo, z raketskimi orožjem in z močnim vojnim brodom. Ustava iz leta 1946 je to pretrpela. Kiši pa je naredil zanimivo kariero, večjo v Ameriki kot na Japonskem. Iz enega glavnih vojnih zločincev leta 1945 je postal persona grata leta 1960 v Washingtonu. Ameriški strategiji, ki hoče imeti na mejah SZ čim močnejša oporišča, seveda ni vseeno, če bi morala sidišča svojih oklopnic premakniti z japonskih otokov nazaj v Pearl Harbour, poleg tega pa s temi oporišči drži v šahu močnega konkurenta za oblast nad Pacifikom. Japonska je že zdaj v svetu na petem mestu v proizvodnji jekla, takoj za Zahodno Nemčijo in pred Francijo.

Država, ki ima tako zgodovino, takšen ljudski potencial in tak geopolitični položaj, se bo verjetno težko vdala v hlapčevski položaj. Sile, ki so proti temu, so pokazale izredno energijo in najširšo povezanost z osnovnimi ljudskimi množicami.

Prva etapa - uspešno končana

IZ POROČILA CELJSKE DELAVSKE UNIVERZE

Celjska delavska univerza, ki je bila ustanovljena šele ob koncu lanskega leta in je pričela redno poslovati šele 1. januarja letos, je kot izobraževalna ustanova, namenjena posredovanju izobrazbe najširšim plastem delovnih ljudi, opravila v kratkem času obstoja obsežno in pomembno delo. Predvsem je povezala vsa tista področja izobraževanja, ki so jih do njene ustanovitve vodile različne izobraževalne ustanove — celjska ljud. univ. šola za delavsko in družbeno upravljanje na Teharjih, okrajni in občinski komiteji ZKS, zavod za napredek gospodarstva OLO, pa prav tako razna združenja in društva — ekonomistov, knjigovodij, stenografov in strojeopisecv ter sociologov.

Pripravljalni odbor je z obema ustanoviteljema skušal delavsko univerzo organizacijsko tako urediti, da bi bila ta sposobna zadovoljevati potrebe po izobraževanju tako v celjski občini kakor v okraju. Da bi lahko uspešno koordinirala celotno izobraževanje odraslih, vodila pregled nad tem izobraževanjem pri rednih, splošnih in strokovnih šolah, strokovnih društvih, zbornicah in drugih ustanovah; da bi reševala vsa vprašanja izobraževanja odraslih na področju okraja in istočasno najtesneje sodelovala z delavskimi univerzami in drugimi izobraževalnimi ustanovami na področju okraja — je njena notranja struktura vključevala programsko analitični oddelke, ki je ugotavljal potrebe po izobrazbi na podlagi različnih anket in analiz; center za družbeno politično izobraževanje, namenjen predvsem članom ZKS, SZDL, ZSJ in LMS, center za družbeno ekonomsko izobraževanje, ki vodi različne šole in seminarje za člane organov delavskega in družbenega upravljanja ter ostale člane gospodarskih in družbenih organizacij; center za funkcionalno izobraževanje, namenjen različnim seminarjem in predavanjem za praktično usposabljanje vodilnih delavcev v gospodarstvu in ostalih družbenih dejavnostih; center za strokovno izobraževanje, ki je vodil različne tečaje in šole za strokovno usposabljanje delavcev, za kvalifikacije, prekvalifikacije, priprave za vpis na višje šole; center za poljudno znanstveno izobraževanje za vsa področja poljudne znanosti, tehnične, estetske, zdravstvene in pedagoške vzgoje; dom za interne seminarje na Teharjih.

V tem smislu je delavska univerza že v samem začetku pričela s sistematičnim izobraževanjem na vseh področjih družbenega življenja. Kljub velikemu delu, ki ga je opravila, bi bilo lahko delo še temeljiteje, če se ne bi bile že v prvih mesecih obstoja pojavile nekatere resne težave, ki so to delo zavirale. Predvsem je bilo čutilo pomanjkanje planov izobrazbe, stalnih strokovnih delavcev za oddelke in izobraževalne centre, preveč je bilo razpravljanja o tem, v kolikšni meri naj bi se delavska univerza uveljavila na področju strokovnega izobraževanja.

Že skupni uvodni plenum je poudaril potrebo po kompleksnem izobraževanju delavcev in s tem v zvezi sprejel sklepe o značaju, organizaciji poslovanja in izobraževalnih področjih, kjer naj bi se delavska univerza uveljavila. Tako je delavska univerza prenehala z instruktivno in organizacijsko pomočjo pri ustanavljanju centrov za izobraževanje v gospodarskih organizacijah; opustila je prav tako del strokovnega

izobraževanja, ki je zadeval funkcionalno vsebino izobraževanja delavcev na vodilnih delovnih mestih v gospodarstvu — ker je bilo pač to v skladu z nekaterimi republiškiimi tolmachenji. Kakor pa se je pokazalo, je bila taka delitev preurejena, saj je kasneje tudi resolucija Zvezne ljudske skupščine obravnavala delavske univerze kot izobraževalne zavode v celotnem sistemu strokovnega izobraževanja.

Zlasti pereče je bilo vprašanje stalnih kadrov, ki ga bo treba v prihodnji sezoni, ko bodo privlekli vsaj približno ugotovljene potrebe po izobraževanju na vseh področjih, čim uspešneje rešiti. Ustanovitelja celjske delavske univerze smatrat, da bo do začetka nove izobraževalne sezone treba rešiti tudi vprašanje planiranja izobraževalnih potreb. Akcija je že v teku, poznejše programiranje izobrazbene vsebine in nje konkretno izvajanje pa bo v največji meri odvisno od stalnih kadrov in zadostnega števila metodno usposobljenih strokovnih sodelavcev — predavateljev.

Velenjska delavska univerza

S posvetovanja šolskega odbora

Prvo šolsko leto je končano. Letos je bilo kratko, ker je delavska univerza bila ustanovljena šele oktobra lanskega leta in je trajalo samo osem mesecev. Navzlic temu pa smo zadovoljni z uspehi. Statistika je pokazala, da je skozi razne oblike dela DU šlo v tem kratkem času nad 8000 ljudi. Tako široke dejavnosti v občini na tem polju do sedaj še ni bilo.

Delavska univerza je bila prisiljena, da je delala v prvi vrsti na strokovnem sektorju, ker ni bilo še čvrstih izobraževalnih središč v podjetjih. Tudi potrebe po strokovnem izobraževanju so bile velike. Sedaj, ko smo končali s tečajem za visoko kvalifikacijo pri manjših podjetjih, smo tu tudi sprostili del sil DU, ki jih bomo usmerili letošnjo sezono v prvi vrsti na družbeno-ekonomsko izobraževanje. Po majskih volitvah v delavske svete se je pokazalo, da je dve tretjini novih članov delavskih svetov prvič v organih samoupravljanja. Zato bo za vse nove člane organiziranih več seminarjev za delavsko samoupravljanje. Prav tako bodo organizirani krajši seminarji o delavskem

samoupravljanju v večjih podjetjih za delovne kolektive. Planiramo take seminarje za okoli 800 delavcev. Okvirni načrt pa predvideva še vrsto seminarjev za predsednike šolskih svetov, za člane stanovskih skupnosti in nekatere predsestnike hišnih svetov, seminar za člane svetov pri občinskem ljudskem odboru, za člane upravnih odborov zdravstvenih domov in za predsestnike osnovnih odborov SZDL in predsestnike krajevnih odborov. To bodo kratki seminarji, ki naj bi pomagali v delu upravnih organov v komunih.

Posebno pozornost bo DU tudi letos posvetila politično-ideološkemu izobraževanju. Politične šole v Velenju in Sošanju bodo imele reformirani program, ki bo prilagojen lokalnim potrebam in nivoju slušateljev. Šole bodo pod vodstvom profesionalca, ki bo istočasno skrbel za delo po politično-ideološkem sektorju v vsej komunih. Predavanja v mestih in predavanja na vasi bodo prav tako prilagojena smernicam V. kongresa SZDL in specifičnosti problematike posameznih krajev. Delavska univerza bo pomagala pri organiziranju večerne srednje ekonomske šole, za katero je v občini veliko zanimanje. Nadaljevala bo s tečajem za angleški jezik. Na poljudno-znanstvenem sektorju bo kakor lani organizirala »šole za starše« in razna predavanja.

Z ustanovitvijo mladinske sekcije pri DU bo tudi mladina imela še več možnosti sistematičnega vzgojnega izvenšolskega dela. Po tej sekciji bo organizirana politična mladinska šola, marksistični krožki in razni problemski seminarji.

Prepričani smo, da bo prihodnje šolsko leto uspešnejše tudi zaradi tega, ker se bo Delavska univerza posluževala novih prijemov. Popularizacija predavanj samo z letaki je očitno pomanjkljiva. Tiskali bomo štirinajst-dnevni program, ki ga bomo dostavljali v vsako družino. Ta program bo vseboval predavanja DU in razne druge prireditve na kulturno-prosvetnem polju, ki jih bo organizirala »Svoboda«.

V. V.

Šolska reforma tudi na vasi

Ko ob zaključku šolskega leta ocenjujemo rezultate šolskega in izvenšolskega dela, jih presojamo predvsem v luči reformnih prizadevanj.

Prosvetni delavci na podeželskih šolah delajo nemalokrat v nič kaj rožnatih življenjskih pogojih, vendar se v polni meri zavedajo svojih nalog, ki jim jih je poverila družba in ki jim jih nalaga novi zakon o šolstvu v smislu reformirane šole. Res se reformna načela v tako kratkem času niso prinesla blestevitih uspehov, vendar se vse bolj odražajo tako v notranjem kakor tudi v zunanem življenju šole.

V letošnjem šolskem letu smo v laški občini prvič ustanovili tri podružnične šole: Lokavec, Lažiše in Sedraž, odkoder so se učenci višjih razredov prešolali na centralne šole Laško in Rimske Toplice. S tem — zlasti z odpravo celodnevne pouka — so nastale na teh šolah večje možnosti za doseganje boljših učnih uspehov, za individualno delo z učenci, za poglobljanje učne snovi v učnih in interesnih krožkih, skratka, nastali so ugodnejši po-

goji za sodobnejši pouk. Nikakor pa ni postalo delo učiteljev na teh šolah lažje. Se z večjo odgovornostjo in še z večjimi prizadevanji se lotevajo dela po sodobnejših metodah in oblikah, saj morajo učence kar najtemeljiteje pripraviti za poznejše šolanje v osemletkah, zakon o šolstvu pa narekuje naj bi učenci nižjih razredov načelno ne ponavljali razreda. Zato so na teh šolah v polni meri začela dodatno učno-vzgojno področje kot so razni krožki, sekcije, individualno delo z učenci. Znano je, da so podeželski otroci še vedno preobremenjeni s fizičnim delom, tako da ne najdejo časa za učenje, ponavljanje in poglobljanje snovi doma. Mnogi naši podeželski predelci so še vedno vse preveč pod vplivom alkoholizma, ki se odraža temu primerno tudi na otrokih. Delo učiteljskega na takih šolah mora biti zato toliko intenzivnejše — in polno ljubezni do zaupanih ml. otrok. Rezultati takšnega dela se v mnogih naših šolah vidno odražajo. Tako je po-žrtvovalna učiteljica v Lokavcu, ki ima v svojem oddelku kar tri gluhome otroke, od katerih je eden še duševno omejen, naučila vse tri po izključno vizualni metodi branja in pisanja po nareku, enega je naučila celo izgovarjave posameznih zlogov.

V Sedražu so v tem letu ustanovili na šoli, pod vodstvom prizadane upravitelja tamburaški zbor »Mladi rudarji«, ki je izvedel dosedaj že 8 samostojnih nastopov.

V Lažišah — kamor zaradi strme in slabe ceste ne pride nobeno

motorno vozilo in kjer je dostop najbližji preko 70 znamenitih kamnitih stopnic — so priredili učenci ob koncu šolskega leta zelo uspešno razstavo izdelkov tehničnega in likovnega pouka. Nad vse zanimiv je bil za obiskovalce velik relief šolskega okoliša z vsako hišico v miniaturo, dalje miniaturno pohištvo, prometni kotiček in še marsikaj.

Učilnice so se zaprle, mladi rod jih je zapustil za dva, tri mesece, nikakor pa ne vse učiteljstvo. Sicer z zmanjšanim tempom, vendar utrpujajo naše šole tudi v počitnicah. Treba bo urejevati šolski vrt, ki ne pozna počitnic, treba bo raznih popravil in skoro bo treba že misliti na učne in delovne načrte v novem šolskem letu.

-c-

Prehrana šolskega otroka je del šolskega programa

Prehrana šolskih otrok je eden izmed najvažnejših faktorjev v prehrani sploh. Za pravičen telesni in umski razvoj organizma morajo otroci dnevno dobivati v prehrani raznolike snovi v najrazličnejših oblikah. Te snovi so predvsem beljakovine, rudninske snovi in vitamini. Znanstveno je ugotovljeno, da manjka našim otrokom na splošno prav teh snovi. Teh pa je največ v mleku, mlečnih izdelkih, v surovem sadju in zelenjavi. Zato so prav ta živila v prehrani šolskih otrok nepogrešljiva in nenadomestljiva.

Na našem področju so v vseh šolah delovale mlečne kuhinje. Z mlekom v prahu iz mednarodne pomoči smo dosegali neprecenljive rezultate. Z mlekom in z nekaterimi dodatki so otroci dobivali mnogo hranilnih snovi ob pravem času, to je med svojim delom v glavnem odmoru.

Z ukinjevanjem mednarodne pomoči v živilih so se pogoji za delovanje teh mlečnih kuhinj spremenili. To pa seveda ne sme biti razlog za zastoj v delovanju ali celo razlog za ukinitve mlečnih kuhinj, ker so le-te vse preveč važne za zdravo rast in razvoj naših otrok in mladine. V industrijsko in prehranbeno razvitejših državah v svetu spada prehrana otrok v šolski program. Zavedati se je treba, da je vse predavateljevo prizadevanje za doseganje zadovoljivih rezultatov zaman, če je prehrana nezadostna in nepravilna.

Vsi krajevni faktorji — to so ljudski odbori in njihovi organi, družbene in gospodarske organizacije in šolski odbori so zainteresirani, da z lastnimi sredstvi zagotovimo našim otrokom to, kar vemo, da je za njihov razvoj najvažnejše — zdravo prehrano. Prav posebej in v prvi vrsti pa morajo biti za to zainteresirani starši, ki jim je prvim poverjena skrb za lastne otroke.

Šolska prehrana naj nudi šolskemu otroku vsaj en obrok hrane, to je vsaj malico in v njej važna hranila, ki mu jih v dnevni prehrani primanjkuje ali jih

dobi v premajhnih količinah pa so za njegov razvoj neobhodno potrebna. V tem smislu predstavljajo šolska malica neke vrste **dopolnilno prehrano**.

Šolska malica je za otroke tudi vzgojna in sicer v dvojnem smislu: **v družbenem smislu** zato, ker vsi otroci ob istem času uživajo enako malico, kar vzbuja med njimi občutek za skupnost in enakost.

V prehranjevalnem smislu je vzgojna malica zato, ker se otroci z enotno šolsko malico privajajo k pravičnim navadam v prehrani ter vedno bolj po vrsti sprejemajo vsa jedila v malici, ker so zdrava in za njih potrebna. Tako se navajajo na te jedi, razen tega pa se še navajajo lepemu vedenju pri jedi, kar je tudi dosti vredno.

Za zaposlene starše je tako prehranjevanje velika razbremenitev, saj jim ni treba skrbeti, kaj naj bi mu pripravili za malico in ali jo je odnesel v šolo. Omembe vredno je tudi to, da bodo starši v najslabšem primeru plačali samo toliko, kar bo njihov otrok dejansko pojedel, vse ostalo je pripravljena prispevati družba —

ljudski odbori iz svojih proračunov.

V sedanji situaciji bi prihajali v poštev glede na ceno in prehranjevalno vrednost: mleko, kislo mleko, jogurt, pinjenec, sadni sokovi in le za spremembo čaj ali kava.

Mleko naj bo torej osnovno živilo pri šolskih malicah, ker je idealen vir za vsa važna hranila. Prav tako je zelo primerno živo skuto, kombinirana z nekaterimi dodatki namaze.

Zelenjavo in sadje nudimo predvsem v sveži obliki. Za zimski čas pa je možno pravočasno pripraviti zadostno količino sadnih sokov, kar na našem terenu ne bo težko, saj smo znani kot izrazit sadni okoliš.

Jeseni, ko spravljamo poljske pridelke, ne bo našim kmetovalcem pretežko odrediti kakšen prispevek v naravi za šolsko kuhinjo. Treba je samo hoteti in vse je mogoče doseči. Naši otroci pa so naša bodočnost, želimo imeti zdrav in krepek rod, ki bo telesno in umsko zmogel reševati vse naloge, ki ga čakajo v zreli dobi.

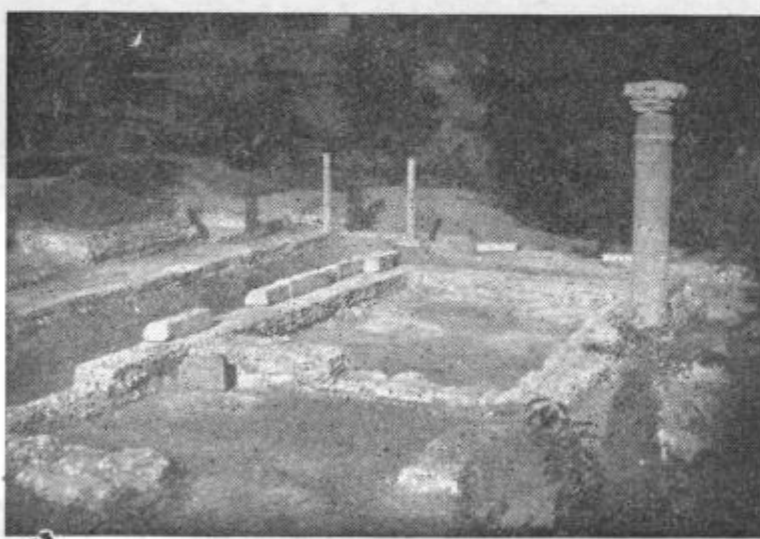
J. D.

20. JULIJ 1941

Naprej! V upor! V soparni julijski dan po hostnih poteh je Celjska četa krenila. In kri junakov, ki čas jim ni bil preran, je v kruti borbi zasužnjeno zemljo pojila. Bili so prvi in z njimi celjsko ime ozarjeno je v svobodi novega dne.

Fran Roš

Heraklejev tempelj

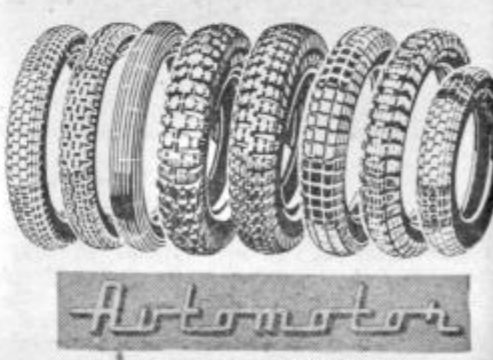
Nad celjskim mestnim parkom je od preostankov izkapan bil pred kratkim rekonstruiran del nekdanjega Heraklejevega templja. Vse razen stebrov je iz rimskih časov. Ta zgodovinska znamenitost daje našemu mestu pečat njegove preteklosti, še bolj pa bo vabljiva, ko bo urejena okolica in ko bo po izseku drevja viden tudi velik stebel z lepo okrašenimi kapiteljem. Zelo razveseljivo je, da tudi pri nas prodira težnja, da zgodovinski spomeniki preteklosti, če je le mogoče, ostanejo v svojem prvobitnem okolju. Tako dobiva Celje k bogatim fragmentom srednjeveškega mesta tudi svoj antični prizvok...

Posvetovanje na OSS

V ponedeljek je bilo na OSS v Celju posvetovanje zastopnikov podjetij celjskega okraja o planiranju izobraževalnih potreb. Posvetovanje je pripravila celjska delavska univerza.

VELIKA IZBIRA AVTO, TRAKTOR IN MOTORSKIH GUM KAKOR TUDI KOLESNIH PLAŠČEV

CELJE, LEVSTIKOVA ULICA 12

Rekonstrukcija industrije

problem št. 1
v moziški občini

NA POKONGRESNI KONFERENCI SZDL V MOZIRJU JE POROČILO PREDSEDNIKA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA HINKA ČOPA VZBUDILO VELIKO ZANIMANJE NE SAMO ZARADI USPEHOV, KI JIH JE OBČINA NAPRAVILA V ZADNJEM OBDOBJU, TEMVEČ TUDI ZARADI NALOG, KI JIH PRI REŠEVANJU PESTRE OBČINSKE PROBLEMATIKE MORA OBRAVNAVATI POLITIČNA ORGANIZACIJA

Ko ocenjujemo gospodarstvo moziške občine, moramo postaviti na prvo mesto kmetijstvo in gozdarstvo, šele za tem pa industrijo, obrt, trgovino ter gostinstvo s turizmom. V perspektivi se bo ta vrstni red bržkone spremenil v korist gostinstva in turizma.

Kmetijstvo moziške občine je zabeležilo nekatere lepe uspehe. Proizvajalci so šli naprej z duhom časa in osvojili sodobne agrotehnične ukrepe. Kmetijske zadruge so se močno mehanizirale, združili sveti pa so vodili politiko močne roke pri jačanju osnovnih sredstev. Kmetijski zadrugi na Ljubnem in v Rečici ob Savinji pa sta že organizirali lastna proizvodna obrata. Bolečo rano, da to področje nima zadostnega števila strokovnjakov, odločno celijo. Zdaj imajo na vseh kmetijskih šolah 48 štipendistov. Prvo mesto v kmetijski proizvodnji ima živinoreja. Tu so dosegli lep prirastek, pa tudi zadovoljivo kvaliteto. Sivorjava pasma si sicer počasi, zato pa zanesljivo utira pot. Žal, se še vedno niso dovolj uveljavili kot proizvajalci semenskega krompirja, pa čeprav imajo za to vse pogoje. Na čelu vseh kmetijskih uspehov, zlasti pa kot svetel vzgled napredne kmetijske proizvodnje, je kmetijsko gospodarstvo Savinja v Mozirju. To posestvo je doslej največje uspehe zabeležilo v živinoreji.

V gozdarstvu so slej ko prej uresničili načelo ekonomskega in hkrati racionalnega izkoriščanja gozdov. V zadnjem obdobju pa so samo za gradnjo gozdnih cest investirali okoli 170 milijonov dinarjev. Vsega skupaj pa so zgradili 32 km gozdnih cest in tako odprli mnoga, prej težko dostopna področja.

Druga naloga pa je v ureditvi vrtinarije s toplovodnim ogrevanjem. Prvi poskus naj bi napravili na površini pol hektarja. Za to bi potrebovali investicij v višini 35 do 40 milijonov dinarjev. Pri rešitvi tega problema bodo

govinski mreži, v premajhni izbiri in podobno. Stanje se je nekoliko izboljšalo le v Mozirju, kjer so s specializacijo trgovin dosegli določene napredek. Več pa pričakujejo po dograditvi trgovskega doma v Nazarjih.

Gostinstvo in turizem sta važna člena v gospodarskem dogajanju moziške občine. Medtem, ko bo treba razširiti mrežo gostinskih obratov, pa so v turizmu že napravili prvi koraki, ki obetajo lepše čase. Tu mislimo na 170 milijonov za dograditev asfaltirane ceste v Logarsko dolino, nadalje izdelavo urbanističnega programa za občinsko območje, elektrifikacija Logarske doline, povečanje nočitvenih zmogljivosti, ureditev nekaterih komunalnih naprav in podobno.

Obrt zaostaja za splošnim razvojem. Zlasti pa je kritično stanje zaradi pomanjkanja uslužnostnih

delavnic. Denarja za modernizacijo in ustanavljanje novih obrtnih obratov pa ni.

Izredno velik skok naprej so napravili v zdravstvu. To potrjujejo še zdravstveni domovi v Nazarju, Gornjem gradu in na Ljubnem. Ugodno se je razvila preventivna služba. Še vedno pa pogrešajo zdravnikov, dentistov itd.

Šolstvo skriva še nebroj neresenih vprašanj, tako glede šolskih poslopij, opreme in kadra. Letos bo dograjena šola v Nazarjih; z gradnjo pa bodo začeli v Konjskem vrhu. Na vrsti je tudi adaptacija moziške šole. Velika priaznavnost občine za rešitev teh problemov se kaže še v gradnji stanovanjskih blokov za učitelje v Rečici ter na Ljubnem.

In končno, tudi dela pri komunalni izgradnji niso zaostajala. V zadnjih letih so izdali kar 347 milijonov za elektrifikacijo, za gradnjo vodovodov, ceste itd. Razveseljiva je še ugotovitev, da so pri teh delih v veliki meri pomagali državljani sami. In prav zato so bili doseženi tudi nekateri lepi rezultati.

M. B.

Vrtinarija s toplovodnim ogrevanjem

Ceprav je v šoštanjki občini že 80 % nekmečkega prebivalstva in četudi je kmetijstvo lani ustvarilo komaj 7 % od celotnega družbenega bruto proizvoda v občini (industrija 85 %), vendarle predstavlja kmetijstvo važen člen v gospodarskem življenju. To pomembnost mu nalaga predvsem skrb za preskrbo prebivalstva.

Kmetijstvo v Saleški dolini je že razjoničano. Letošnje planske naloge uspešno izvršujejo. Posebno težišče pa je tu postavljeno na kmetijskih zadrugah in kmetijskem gospodarstvu Salek. Ena izmed mnogih konkretnih nalog gospodarstva v letošnjem letu je postavitev hleva za 200 glav goveje živine. S tem bi tudi zadostili vsem potrebam po preskrbi prebivalstva z mlekom.

Druga naloga pa je v ureditvi vrtinarije s toplovodnim ogrevanjem. Prvi poskus naj bi napravili na površini pol hektarja. Za to bi potrebovali investicij v višini 35 do 40 milijonov dinarjev. Pri rešitvi tega problema bodo

morali pomagati vsi, ne le občinski ljudski odbor, temveč vsi delovni kolektivi v občini, pa tudi činitelji izven nje, saj bo ta vrtinarija pozneje zalagala širše področje. Po prvem načrtu naj bi vrtinarija po končani izgradnji v fazah imela okoli 8 ha površin.

Proizvodni proces na takem obratu zahteva zelo malo delovne sile, saj bi za pol hektarja potrebovali le enega kvalificiranega ter dva nekvalificirana kmetijska delavca. Po prvih računih tudi kaže, da bi prišlo na enega zaposlenega okoli 8 milijonov dinarjev prometa na leto, kar pomeni, da bi se sorazmerno visoke investicije bogato poplačale v najkrajšem času. Zraven tega pa bi vrtinarija s toplovodnim ogrevanjem lahko dajala skozi celo leto na trg proizvode, ki so sicer značilni samo za določeno letno obdobje.

Žena • dom • družina

Delovno obleko operem mimogrede

Nedvomno je najtežje gospodinjsko opravilo še vedno pranje. Zlasti tarnajo naše žene pri pranju zelo umazanih in zamaščenih delovnih oblek, ki so, ko se prepovijo z vodo, povrh vsega še težke in okorne, kar teži pranja še poveča.

Tovarišice, zaposlene v servisni pralnici v Štorkah, kamor prinesejo pranje mnogo zelo umazanih delovnih oblek (da se razumemo: plave mundure imenovane), so preizkusile novo pralno sredstvo, namenjeno predvsem pranju tega perila, TRITEKS imenovano, ki se je pokazalo odlično in ga priporočajo tudi našim gospodinjam!

Kakšen postopek zahteva? Na predvečer pranja naredimo 2 do 3 % mlačno raztopino, (za eno delovno obleko vode kolikor rabimo za namočiti in pest TRITEKSA), v katero preko noči namočimo delovno obleko. Drugo jutro opazimo, da je raztopina izlužila maščobo, ki plava po vodi. Z malo menceja odstranimo še preostale trdovratnejše madeže; pri tem ne rabimo nobene krtače, po kateri gospodinja ravno pri pranju teh oblek tako rada seže. Dalje peremo kakor vsako drugo pisano perilo.

Iz prakse lahko povemo še to, da se TRITEKS obnese odlično tudi kot namakalno sredstvo za mastne in umazane kuhinjske krpe, kakršne prihajajo v naše pralnice predvsem iz kuhinjskih obratov družbene prehrane, pa tudi klavnice, trgovin itd.

Tudi z ALKALIJJO, ravno tako Zlatorogovim izdelkom — namakalnim sredstvom za belo perilo, naše gospodinjke še niso seznanjene. V ALKALIJJI se dodobra ne odmoči le umazanja, temveč z njo precej skrajšamo čas pranja.

Zvrhano žlico praška raztopimo v mlačni vodi, v katero namočimo perilo. Že po dveh urah namakanja je tako umazana perila (kar traja sicer 10 ur), mimogrede odstranimo vso umazanijo. Perilo nato splaknemo. Nadaljnji postopek je isti kot pri običajnem pranju: izkuhanje perila v detergentu in končno

In zavriskal je vlak skozi...

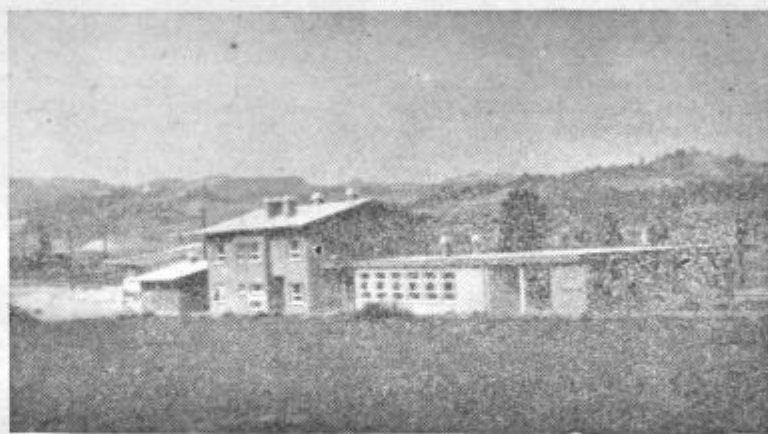
(Nekaj utrinkov ob prvem vlaku skozi Obsotelje)

Ne, ne bomo dejali po pesniku, da je zavriskal vlak skozi noč. Na dan borca je zavriskal vlak skozi lep, svetel, ves mehak dan, ki je migetel na dolino ob Sotli. Modrikasto srebrn je zdrsel po tiri, ki se vijejo v dolgih lokih preko doline, vlak od Kumrovc proti Smarju pri Jelšah. Na čseh postajah ga je pozdravljalo obsoletsko ljudstvo z obeh bregov Sotle, kot bi počastilo junaka, ki je zmagovito pojezdil skozi špallir.

delavci, ste vložili vse, kar ste mogli, da smo doživeli današnji dan, ki je za Obsotelje zgodovinski. Mi, Hrvati in Slovenci ob Sotli, smo eno in nova proga nas bo še tesneje povezala med seboj in s svetom. Za vse vam hvala, hvala vam, vojaki, hvala vsem, ki ste pripomogli, da po naši dolini teče proga.

SEN SE JE URESNIČIL...

Že pred petdesetimi leti so nekoliko razmišljali o železnici po

Nova železniška postaja v Imenem

LJUDSKI POZDRAV

Ljudsko prisrčen je bil sprejem v Zagorskih Selih, kjer je solznih oči v imenu velike množice ljudi pozdravil graditelje ljudski govornik Jože Jurak. »Najlepši dan v mojem življenju!« je gromovito vpil. »Dolgo smo čakali, danes pa smo dočakali in to bomo znali čuvati vsekar.« Enaindvajset možnarjev je z dolgim drogom sprožil zagorski kmetič vlaku v pozdrav in pihalni oktet kmečkih očencev je s pristno ljudsko godbo zaigral koračnico. Titov sošolec Jurak pa je zanosno govoril: »Preprost človek sem, na teh zagorskih hribih sem zrastle, med našim ljudstvom, toda spremljam dogodke in vidim, kaj se pri nas dela. Naj govore drugod, kar hočejo, naše delo je pošteno in pravilno. Vi, vojaki in oficirji, vi

močvirni obsoteljski dolini. Odmaknjena pokrajina je ostala navkljub vsemu še dolgo zasanjana sredi vrba in jelševja ob muhavi Sotli, ki je nenehno poplavljalja najlepše površine. Povojna leta so jo zdravila. Električna je zasvetila skoraj v vseh domovih in traktorji so zabrnili po njivah in travnikih. Ob tem so se tudi ljudje začeli spreminjati. Nekoč so prisluskovali ptičjemu žvrgolenju in kosovemu žvižganju v grmičevju, otroci so z odprtimi usti poslušali mračne zgodbe babic in dedov ter trepetali, da jih ne bi oplazil kakšen urok, volkodlak ali povodni mož iz tolmuna pod jezom. Danes pa raje poslušajo radio, (ki skoraj že v vsaki drugi hiši poskočno igra. Ni več časa za bakanje. Nekako pred 12 leti sem obiskoval nižjo gimnazijo

v Rogaški Slatini, ko nam je profesorica za slovenski jezik dala spisovno nalogo: »Kako si predstavljam svoj kraj čez deset let?« Takrat sem se z otroškim zaupanjem, s košato domišljijo zamislil in zapisal: »Vračam se po dolgem času. Komaj spoznam svoj dom, drobno belo hišico, ki se skriva za smrekami. Vlak puha ob ravni Sotli med valovitim žitnim poljem. Kako je vse drugače, vse lepše?« No, in skoraj se ne bi bil zmotil. Prvič sem se z vlakom peljal skozi domačo vas in srečen sem. Tudi reko Sotlo so že precej ukrotili. Obsoteljska vodna skupnost dela in globoki jarki po Imenskem polju že odvajajo odvišno vodo v glavno strugo. Zdaj bodo podrli še zadnje jezove in zavrnil najbolj usločena kolena. Železni tiri so si utirili ravno pot, pa ne sami, to so storile pridne roke in močni stroji. Dve leti je bila obsoteljska dolina veliko gradbišče in šola hkrati.

REZALI SI BOMO LEPSI KRUIH

Obsotelje odločno vstaja iz zaostalosti. V Klanjcu građe veliko predilnico. V Kumrovcu pričnejo graditi veliko tovarno televizijskih sprejemnikov. Močvirju bodo vsak čas iztrgali na stotine hektarov plodne zemlje. Izdelani so že načrti za obnovo virštajskih vinogradov. Čas naglo hiti in čudno ni, če stari Jurček, ki je desetletja ravnal obsoteljsko cesto, skoraj preplašeno vzklika: »Jej, ko bi se zdaj vrnil stari ljudje, bi domačega kraja več ne spoznali. Veste, jaz še pomnim, ko je prvi avto peljal skozi vas; zdaj pa je takšen promet, da se komaj izogibamo, pa še vlak je tu. O železnici se mi še sanjalo ni takrat! O, rad bi videl, kako bo še čez sto let?« Danes gre vse tako hitro, divje napreje! Res je, naglo pojde, mudi se nam, saj si vsi želimo, da bi bilo čimprej še lepše in boljše za vse. Rezali si bomo lepši in boljši kose kruha.

Obsotelje je lepa dolina. Naglo se preraja in zato je še polna nasprotij.

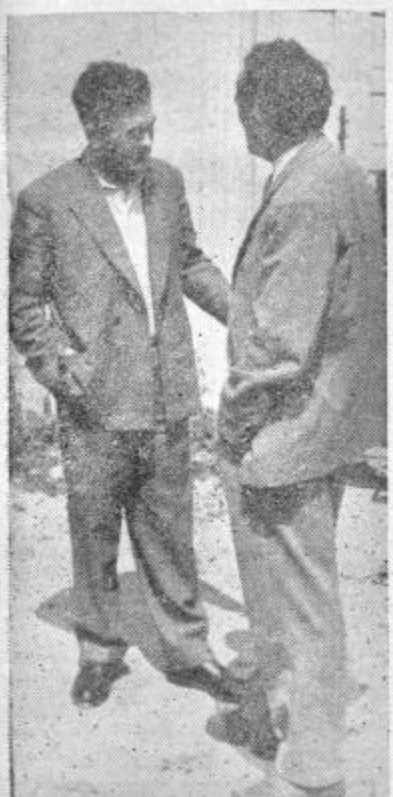
Sotelski

letošnja modna muha Italije in tam je »pod noge vse zlato«.

Navzlic temu, da je takšna obutev v svetu že dalj časa zelo moderna in da je tudi zelo praktična ter priljubljena, pa pri nas rock and roll copatki skoraj ne srečamo. Le kratke čase so nekaj podobnega prodajali v prodajalnah Peko. Pred dnevi jih je dal pa v prodajo zagrebški Simecki. Ti copatki se po izgledu ne morejo meriti z italijanskimi, vendar izgleda, da so vsaj udobni. Po tolikem času jih bo torej v Sloveniji mogoče kupiti. Vendar zakaj smo čakali, da jih je začel izdelovati Simecki, zakaj smo sploh čakali tri leta in zakaj vsaj zdaj ne pristopi k izdelovanju lepih in udobnih copatk kakšna slovenska tovarna obutve? Prepričana sem, da bi s tem ženam zelo ustregla.

Dekle na sliki je prav primerno oblečeno za letovišče in za na kopanje. Obuta je v zlate rock and roll copatke.

Tovariš Hinko Čop v razgovoru s tov. Stanetom Sotlarjem (kake hrbet)

Zahteva po rekonstrukciji zastarelih industrijskih obratov je utemeljena. Gospodarsko življenje občine pa je še zlasti odvisno od razvoja lesne industrije. Ta ima lepe možnosti za še večji razmah, saj je kar 75 % površin te občine pod gozdovi. Gotovo pa je tudi to, da Lesna industrija Nazarje sama ne bo zmogla celotnega bremena za kritje stroškov, ki jih zahteva obnova podjetja.

Pred podobno nalogo — rekonstrukcijo — stoji tudi Kemična industrija Mozirje. Iztrošenost strojev znaša tu že od 80 do 90 %. Zdaj pa se ukvarjajo z načrti za predelavo bentonitov.

Ne glede na vzroke starih in neurejenih razmer je tovarna usnja v Rečici, ki že nekaj časa dela v sklopu konjškega »Konusa«, vendarle primer, da se dajo vidni proizvodni uspehi doseči tudi brez vlaganja investicijskih sredstev, zato pa z dobro organizacijo dela ter s spodbudnim načinom nagrajevanja.

Promet v trgovini se je v lanskem letu povečal za 7 % v primerjavi z 1958. letom in je znašal 741 milijonov. To je zadovoljiv porast, ki pa navzile vsemu kaže, da je odziv potrošnih fondov iz te občine še vedno velik, saj odpade na enega prebivalca komaj 48.000 dinarjev prometa v trgovini. Ta odziv ima svoje korenine v nezadostno razviti tr-

POGREŠAJO CENTER ZA POSPEŠEVANJE KMETIJSTVA

Razprava na pokongresni konferenci SZDL v Smarju pri Jelšah je bila zelo živahna, v njej je sodeloval tudi tov. Pečnik, ki je opozoril na dva problema, ki zaslužita največjo pozornost.

Ko je govoril o kmetijski pospeševalni službi v našem okraju, je dejal, da kmečki proizvajalci, zadrugi in poslasta močno pogrešajo nek okrajni center za pospeševalno delo. Tu je seveda izvezto hmeljarstvo, ki ima v Inštitutu svojega zvestega pobornika za napredno proizvodnjo. Zastopniki vseh ostalih kmetijskih panog pa se pravzaprav nimajo kam obrniti po nasvet. Zato je predlagal, da naj bi ustanovili tak pospeševalni center, ki bi se naj med drugim tudi ukvarjal s perspektivnimi programi, ki naj bi izdeloval načrte za dolgoročno in seveda tudi za tekoča dela in podobno. Če bomo uvedli načrtnost dela, je zaključil tov. Pečnik to misel, potem se ne bo dogajalo, da bodo kmetijski objekti ostali nedograjeni.

Rad bi opozoril še na en problem, je nadaljeval tov. Pečnik. V mislih imam družbeno odgovornost. Žal, pri nas tu in tam napravimo kaj narobe. Že to ni prav, da take napake ugotavljamo prepozno, takrat, ko so že napravljene. Vendar za vse to nikoli in nikogar ne kličemo na odgovornost. V naši občini imamo nekaj hektarjev določenih kultur, ki ne spadajo na tiste površine. To samo ugotavljamo, ukrepamo pa ne ... -mb

ČITAJTE
CELJSKI TEDNIK

ZA MALE BRALCE

France Bevk:

ČUDNA POT »BRZOJAVKE« PARTIZANOM

(Odlomek iz zgodbe »Martinček — sin brigade«)

Fašisti so Martinčkovo babico zaprli v klet starega gradu. Grajski vratar, stari Matevž, ki se je »ponižno« silnil okoli fašistov, je marsikaj slišal. Tako je zvedel, da bodo čez tri dni odgnali vse ujetnike iz gradu v Ljubljano in od tam naprej v Italijo. To je povedal babici.

Babica ni dolgo premišljevala. Fašisti so ji dovolili otrok dovoliti, da je bila z otroki na dvorišču. Stari Matevž ji je skrivaj vrgel pred noge kosček tintnega svinčnika. Nihče se ni zmenil za staro žensko in za otroke. Za prizidkom je babica dvignila Tončku srajčko in mu olinila golo kožo in mu pod hrbtno napisala:

»V petek bodo peljali jetnike v Italijo. Rešite jih.«

Tonček je bil korajžen in prebrisan fantek. Babica ga je počula, kako in kaj in Tonček je storil, kar mu je naročila. Pri vrtni ograji se je zmužnil na cesto, stekel do železniške proge in poiskal železničarja. Na postaji je bilo mnogo fašistov, toda otrok je otrok. Se mar jim ni bil. Zvalj bil je železničarja v prazen vagon, dvignil srajčko in dejal:

»Preberite, stric!«

Tonček se je po isti poti splazil na grajsko dvorišče, ta nena- vadna brzojavka pa je pričela naplo iskati brigado. Železničar jo je oddal svoji ženi. Ta pa je brzojavko napisala na listek cigaretnega papirja, izpihnila jajce, vtaknila listek v prazno jajce in že je odnesla njena hčerka kosarico jajčk v sosednjo vas.

Partizanske brzojavke so imele včasih res čudna pota.

Le oglejmo si, kako je ta skrivnostna partizanska brzojavka potovala.

Ob cesti je na kupu gramoza počival cestar Luka. Punčka je

sedla k njemu, kajti po cesti je pribrenčal motor s prikolico in na njem so sedeli trije fašisti. Pri kupu gramoza so se ustavili, kajti vsakdo, ki so ga srečali, jim je bil sumljiv. Toda punčka jih je prehitela.

»Sveža jajčka, gospodje!« je ponudila.

Fašisti so posrkali sveža jajčka ko dihurji in od navdušenja povabili punčko, da jo peljejo v vas. Toda vto lo jajce je bilo v cestarjevem žepu. Ko so fašisti odbrneli, je cestar jajce stri, našel listek in ga vtaknil v izdolben ročaj lopate. Z lopato na rami jo je mahnil proti svoji hišici. Nekje daleč so pokale puške. Cestar Luka si je zažvižgal veselo pesmico. Kje je zdajle brigada? Tega nihče v dolini ni vedel. Toda treba jo je najti. Brzojavka mora še danes priti v brigado!

Cestar Luka je imel v praznem svinjaku zaprtega psička s košatim repom. Ta kužek ni bil njegov. Njegov pravi gospodar je bil v vasi. Pridrtil mu je listek med dlake na košatem repu in ga spustil. Kužek jo je ko blisk ucvril čez drn in strn k svojemu gospodarju. Njegov gospodar je bil star železniški upokojenec, ki si je postavil hišico daleč venkaj iz vasi. Na starost se je strašansko zaljublil v golobe in redil vse mogoče vrste. Kuža je pridiral na dvorišče in se je s hrupnim pasjim veseljem poganjal proti gospodarju.

»Priden, priden kuža!« je dejal gospodar in je že imel v rokah »brzojavko«. Red neda nim mu je prinesel njegov prijatelj pet lepih sivih golobov. Imel je zaprte v veliki kletki. Starec je vtaknil listek v peresni tulec, ga pridrtil enemu izmed petih golobov med perut in ga spustil skozi strešno lino. Golob je zletel na streho, se nekaj časa ozi-

ral, nato pa se dvignil v zrak in že je staremu izginil izpred oči. Železničar se je zvito nasmejal in ko je v daljavi zagledal fašiste, jim je požugal s pestjo. Kot burja je privihral sivi golob upokojenčevega prijatelja v domači golobjak na podstrešju. »Oho, spet bo nekaj!« je zamrmral gospodar, se povzpел na podstrežje, prijel sivega goloba, mu snel brzojavko in zaklical ženi na dvorišču:

»Izobesi tri srajce na vrtni!«

In že so visele na sušilni vrvi tri srajce. Tudi te tri srajce so spadale k skrivnostni partizanski

»brzojavki«. Seveda, v vasi so bili fašisti. A fašistom ni bila namenjena partizanska brzojavka, to ne. Toda v razvalinah starega gradu, je čepel brigadni obveščevalec. Brž, ko jih je zagledal, je zapustil svoje opazovališče, se previdno splazil skozi nizko gosto smrečje, pod hribom segel v luknjo debele buke — in že je bila brzojavka v njegovih rokah. Čez pol ure so kurirji že hiteli od bataljona do bataljona. Komisar pa je dejal: »To bo lepa reč! Presenetili jih bomo tam, kjer se počutijo najbolj varne.« In res so jih — akcija je uspela.

Malček in žoga

PREDSTAVE MLADIH PRIJATELJEV

Kar dvojice podobnih dopisov smo dobili zadnje dni. Ker bi menda pisca obeh zelo želela, da bi ju objavili, bomo to tudi storili. Najprej pisemce pionirskega hišnega sveta iz Zidanškove ulice šte. 11 in 13.

PIONIRSKI HIŠNI SVET

V Celju so pred leti ustanovili več pionirskih hišnih svetov, ki pa so kasneje povsem prenehali delati. Prav tako je bilo tudi s

hišnim svetom v Zidanškovi ulici šte. 11 in 13. Letos pa je precej drugače.

Pionirji v Zidanškovi ulici smo izvolili novo vodstvo — predsednica je Simonič Dunja — in kmalu je bila prva »kulturna prireditev« na dvorišču. Peli smo, plešali in igrali, slavnosti pa so se udeležili tudi vsi starši. Pionirski hišni svet bi rad imel svoj prostor, kjer bi se lahko zbirali, vendar bomo morali menda še nekaj časa počakati. Naša prireditev je uspela in upamo, da ne bo zadnja.

Pionirski hišni svet, Celje, Zidanškova 11, 13

STARA URA

Ne vem točno, koliko je že stara. Ded mi je nekoč rekel, da je pri hiši približno že dvajset let. To je velika stenska ura, kakršne so bile pred leti v navadi. Ima velike kazalce, ki se kar vidno pomikajo naprej, ponoči pa me počitkar zbudi iz sladkega sna njeno glasno zvonjenje.

Rad bi vam opisal nek dogodek, v katerem je bila ta ura glavni junak. Meni je zgodbico povedal ded, vam jo bom pa jaz.

Bilo je takrat, ko so Nemci vdrli v našo domovino. Takrat je bila ura še zelo lepa. Ded je vneto sodeloval s partizani in je nekoga dne vtaknil v uro pismo, ker je menil, da ga tam ne bo nihče

iskal. Ves dan je delal brez skrbi, ko pa se je vrnil domov, so kmalu za njim prišli Nemci, razmetali vso hišo in iskali partizane, ali vsaj njihovo sled. Nič niso našli. Takrat pa je eden izmed Nemcev zgrabil uro in jo treščil ob tla. — Ostala je cela, in pismo v njej nedotaknjeno. Rešila je dedu življenje in morda ne samo njemu, temveč tudi mnogim, ki so se takrat borili za boljše življenje.

Zdaj se je morala stara, izkušena ura umakniti novim, modernjšim. Morda je tako prav, toda nanjo nas veže še vedno težak spomin.

Štarkl Silvo, Store 122.

Zajčja družina

Med nežnim leščevjem in med grmčevjem si zajčja družina zgradila je dom.

Lisica pa zvita je to izrabila, v tem času je zlobno vse zajčke pobila.

Je mamica zajka po gozdu skakljala, za svoje je zajčke tam hrane iskala.

Amalija Učakar, učenka 6. b. razreda, Dobrna

OH, TE NESREČNE ZNAMKE!

Toplo je bilo tistega dne. Sedela sem za mizo pod lipo in se skušala učiti. Vse je bilo lepo v redu, le sestra mi je tu in tam zmaknila kakšen zvezek. Ko pa sem tisti dan sedla h kosilu, mi je bratec začel pripovedovati, da je dobil nekakšne prospekte in da bo tudi on začel zbirati. Takoj sem spoznala, kaj se je zgodilo.

Sem namreč vnet zbiralec takšnih reči, pa tudi znamke so moja »strast«. Pred tednom sem pisala v neko tovarno, naj mi pošljejo kaj prospektov, ker pa me je bilo sram povedati svoje ime, sem napisala bratovega. Zdaj pa se mi je to hudo maščevalo. Brat je dobil pošiljko in ne jaz. Bolj, ko sem mu zatrjevala, da sem si njegovo ime samo »sposodila«, manj je zaleglo. Razkazoval je lepe slike sosedovim otrokom... Čez nekaj dni sem spet pisala v tovarno — to pot sem podpisala sebe in dobila povrhu še dve lepi barvni razglednici. Nalepila sem ju v svoj album, pa tudi prospekti so našli mesto. Moj album se zdaj pridno polni, pa tudi z bratcem si nisva več v lasih. Cello on mi podari katero...

Majda Maček, Lesično 12.

Vesela ženitev, žalosten konec

Počitnice sem po navadi preživela v Veliki Nedelji. Vsak dan smo napravili kakšno neumnost, vendar je bila največja menda ta-le, ki vam jo želim povedati.

Nekaj vročega dne smo pripeljali vozičke in sklenili, da se bomo igrali »porokov«. Na prvi voziček je sedla nevesta — seveda smo vse okrasili s cvetjem — poleg nje pa ženin. Nevesta je imela pajčolan — brisačo, in ženin je bil nanjo silno ponosen. Na ostalih vozičkih so sedeli gostje. Tudi godbo smo imeli. Usno harmoniko, trobento iz papirja, piščali, glavnik in podobne sodilne instrumente. Rečem vam, to je bil tak jaz, da so vsi ljudje pritekli na cesto. Po dolgi vožnji smo se ustavili pod nekim drevesom, kjer smo nevesto in ženina poročili. Nevesti in njenim mami smo natrli oči s čebulo, da so pritekle solze kot pri pravi poroki. Nato smo spet zlezli v vozičke in — hop čez drn in strn. Pa sta »konjička« nenadoma zavila preveč v levo in preden smo se zavedali, smo že ležali v jarku. Malo smo se potekali, toda dovolj, da smo za nekaj časa s podobnimi neumnostmi prenehali.

Zalika Feguš, Celje, Zagrad 92

Luna in sonce

Luna in sonce sta se pripravala, kdo je bolj potreben ljudem. Luna se je pobahala soncu: »Jaz razsvetljujem noč, ti pa vstaneš takrat, ko je že dan.«

»Kdo pa dela dan in kdo daje tebi svetlobo?« je odgovorilo sonce. Ko je luna slišala sonce, je pobesnela od sramu in jo ucvrta daleč proč od sonca.

Marko Erklavec, 2. razred II. os. šole, Celje

Sladoled, prvi april in, batine

Ko sem bil še majhen in sem hodil v prvi razred osnovne šole v Mozirju, smo stanovali v bližini slaščičarja Danila. Zelo rad sem zahajal k njemu, mu pomagal po vseh svojih močeh, rad pa sem tudi krenil k štedilniku, kjer so se peklo lepe, sladke torte in razno pecivo. Če se je kje kaj preveč zažgalo, sem smel kosček pojesti.

Danilo me je večkrat poslal v trgovino po kakšno malenkost. Tako me je neko jutro prosil, naj mu prinesem za dva dinarja batine. Vesel, da lahko spet kaj storim zanj, sem skočil v trgovino, prosil prodajalko za batino, ta pa me je le presenečeno pogledala. Vprašala je poslovdjo, če imajo morda na zalogi nekakšno batino. Ta pa se je takoj spomnil in mi zaklical:

»Fantič, kar k meni pridi! Dal ti bom batine zastoj, za tista dva dinarja pa si kupi bonbonov — za prvi april.«

Vsi so se prav od srca zasmeli, pa tudi jaz nisem bil nič hud. Saj sem dobil poln zavojček bonbonov.

Vočko Egon, Kasaze 82.

VOJAKOVO PISMO

Pišem vam kot vojak. Čeprav sem daleč iz Celja, sem zvest bralec »Celjskega tednika«. Imam ga namreč naročenega in vsak teden komaj čakam, da ga dobim. Pi ne samo jaz, tudi moji prijatelji težko čakajo nanj. Čeprav niso Celjani, jih vseeno zanima in pravijo, da je v njem zelo zanimivo čtivo. Posebno športna in zadnja stran jih privlači.

Na koncu pa bi imel od vas še prošnjo. Doma sem iz Vojnika, kjer 22. julija praznujejo svoj krajevni praznik. Ker sem daleč od njih in letos ne bom praznoval skupaj z domačini, bi jim rad poslal tale pozdrav:

»Vsem družbenim organizacijam in vsem prebivalcem Vojnika čestita za njihov praznik in Dan vstaje vojak Zdravko Stropnik. Pridružuje pa se tudi vojak Alojz Kojnik iz Trnovlj.«

Celjski trg

Krompir 35-40 (30-40), čebula 60-80 (70-80), česen 100-110 (100-150), visok strožji fižol 130-150 (80), nizki strožji fižol 60 (60-100), solata — (60-80), spinat — (150), ohrovt 25 (40), peteršilj 80 (80), koleraba 30 (30-60), pesa 50 (50-60), korenček 30-60 (50), belo glavnat zelje 18 (25-50), grah — (100), rabarbara — (80-90), sveže gobe — (100-400), paradižnik 70 (-), paprika 150 (-), jabolka 70 (60-70), bruske 90 (80-110), češnje — (110-120), borovnice — (120-150), marelice — (150-160), maline — (150-200), breskve 80-140 (120-140), jagode — (400), kumare 80 (80-100), cvetača 25-30 (40-70), redkev — (40), radič — (100), jajca 22 (20-21).

Menda je res nova tržnica pripomogla k temu, da je trg zadnje čase tako dobro založen. Pretekli teden smo lahko dobili skoraj vse, kar smo želeli, le mleka in mlečnih izdelkov je bilo še vedno premalo.

Gibanje prebivalstva

V času od 9. do 16. julija 1960 je bilo rojenih 33 dečkov in 33 deklic.

Poročili so se: Sober Jožef, TT mehanik iz Pristave in Kragolnik Elizabeta, telefonistka iz Kosnice 29. Kenda Pavel, zidar in Rebernišek Marija, likalnik, oha iz Celja. Blatnik Drago, elektromonter iz Ljubljane in Kovač Marija, študent fizioterapije iz Celja. Stepišnik Franc, uslužbenec iz Dobrove in Sket Vida, uslužbenka iz Celja. Zore Rudolf, delavec in Sinko Genoveja, bolnišnica strelca, oha iz Celja. Kojek Franc, šofer in Rezar Marija, delavka, oha iz Celja.

Umrli so: Marovt Zdenka, otrok iz Savine, stara 8 mesecev, Petrič Irena, otrok iz Veleuna, stara 1 dan. Valek Ivan, poljski delavec iz Vrbja, star 18 let. Kikel Jožef, upokojenec iz Zg. Poljan, star 64 let. Kužnik Marija, gospodinja iz Praprotna, stara 47 let. Majcen Franciška, gospodinja iz Kompol, stara 44 let. Pernat Neža, gospodinja iz Zabajka, stara 85 let. Solar Janez, otrok iz Ljubnega ob Savinji, star 2 leti in 6 mesecev. Kladnik Gabriel, otrok iz Breznega, star 5 mesecev. Korosec Anton, upokojenec iz Celja, Zagrad, star 68 let. Zolner Martin, preužitkar iz Lopate, star 87 let.

Kronika nesreč

EKSPLOZIJA NABOJA V Rakitovcu pri Štavnici se je z nabojem hudo ponesrečil Mihael Gobec. Iz neznanega vzroka je naboj položil v usta in ko je eksplodiral, mu je hudo poškodoval glavo.

NESREČE PRI DELU

Hlod je padel na nogo delavcu Rudolfu Mlakarju, ki je zaposlen v lesnem skladišču »Savinjac« in mu je poškodoval. Tudi delavcu Jožetu Crničju je pri podjetju »Remonta« padel na nogo kos lesa.

MOTORIST JE POVOZIL

Viktorja Gostiša in mu zlomil nogo.

NESREČNI PADCI

Pri nakladanju se je v vagona padel delavec Albert Kloss, ki je zaposlen pri podjetju »Surovinac«. Poškodovan si je glavo. — Ivan Kamenšek iz Gaberice pri Smarju je padel s kolesom in si pretresel možgane. — Z motorjem je padel Marjan Maliz iz Trnave pri Gomilskem in si prav tako pretresel možgane. — Pri padcu s kolesom si je poškodoval glavo Anton Koštomaj iz Lemberga pri Strmci. — Petletni Franc Kranjc in njegov štiriletni brat Martin iz Brezove pri Vojniku sta se vozila na enem kolesu. Padla sta v obcestni jarek in si zlomila vsak eno nogo.

Ključavničarstvo in kleparstvo Zalec vrši solidno vsa splošno ključavničarska in kleparska dela. Cenjenim strankam se priporočamo. Sprejemamo več ključavničarjev in kleparjev.

Svarilo pred taborjenjem

Spominjam se, kako je bilo...

»Kam pa zdaj?« Ali bomo še daleč hodili? smo vpraševali, ko smo bili že skoraj pri cilju. Potem smo tri tedne taborili in doživeli dosti lepega, pa tudi bridkega.

Tuji smo postali prijatelji. Najbolj sem se razumela z Neno iz Ljubljane. Skupaj sva spali, jedli, hodili... Med vrstniki sta bila tudi dva fanta. Mirko — nagajiv in poreden, Dušan pa miren in ubogljiv — pa kljub temu dobra prijatelja. Mirko je najraje plezal po skalah in drevmih, Dušan pa je vneto hodil za njim.

Menda je bil četrtek. Po kosilu sem pisala pismo, kar sem zaslislala Dušanov glas: »Mirko, raje ne! Stopila sem k nji-

ma in ju vprašala, kaj imata. Pa mi je Mirko takoj odgovoril: »Kaj ti mar! Prijel je Dušana za roko in izginila sta med sotori.«

Takoj sem poklicala Neno in stekli vsa za njima. Kmalu sva ju opazili, kako se spuščata po nevarnem bregu polnem skal. Tedaj sva tudi zaslislali Dušanov glas, ki je Mirka rotil, da bi se vrnila. Mirko pa ga ni ubogal.

»Ti emera, kar zgini! Saj se v tabor ne pridiš!« Zažvižgal si je, zapel, v tistem trenutku pa mu je spodrsnilo in padel je po strmini.

Čez dobro uro je bil že v bolnišnici, kjer pa je kmalu podlegel poškodbam. Nikoli več nismo hodili po tistem bregu. Ivanka Gabenšek, Lesično 12

Vsem bralcem naše rubrike

Dragi otroci!

Res je, da že dolgo nismo nič pisali za vas. Pa nikar ne mislite, da smo pozabili in vrgli Vaša ljubka pisemca v koš. Nikakor ne! Da bi to »grdo« napako danes popravili, smo rubriko raztegnili skoraj na vso stran. Vendar se moramo z Vami pomeniti nekaj resnih stvari. Najprej — zdaj so počitnice in Vaše najbolj važno opravilo je kopanje. Nekaj Vas je tudi odpotovalo na morje in zato se mapa, ki imamo v njej spravljena Vaša pisma zelo krči. Menimo, da ne bi bilo prav, če bi prav zdaj, ko so počitnice in ko imate največ prostega časa, prenehali z našo rubriko.

Pišite nam tedaj o svojih doživljajih, veseli jih bomo! Da pa ne bo vse tako malo mikavno, razpišemo tri nagrade za pravilne odgovore na naslednji dve uganki:

1. Noge v blatu, glava v zlatu.
2. Pogled ga klepača: na vrhu oreha kozolce prevrača.

Mislím, da ta-le dva oreha za vaše bistre glavice ne bosta pretrda. K rešitvam priložite prispevke in upamo, da bomo poleg starih znancev (Milenko Strašek iz Pilštanja, Anico Ocvirk iz Teharij, Metka Praprotnik z Vranskega, Milan Jeršič iz Teharij, Irena Sumec iz Bukovžlaka, Marica Pevec iz Bukovžlaka, Marjan Aubrecht iz Velike Pirešice in vsi drugi), našli tudi novih sodelavcev.

Nagrade pa so takšne: tisoč dinarjev in dve po pet sto dinarjev.

Veliko sreče in lep pozdrav!

Uredništvo

Telesna vzgoja in šport

Pogovor o celjskih plavalcih

Zdi se, da nisem bil edini, ki sem predsedniku plavalnega kluba »Neptun« Radu Ložarju postavil vprašanje, zakaj se je sezona plavalnih prireditev v Celju začela sorazmerno pozno.

— Vsak športni kolektiv se mora na svojo tekmovalno in prireditveno sezono dobro pripraviti. To velja tudi za nas. Ker pa nimamo zimskega bazena, je razumljivo, da je bil začetek kopalne sezone posvečen rednim treningom, skratka pripravam. Le-te pa trajajo najmanj en mesec. Tako smo šele zdaj stopili v vodo, ki bomo lahko tudi Celjanom in vsem ljubiteljem plavalnega športa pokazali, kaj smo naredili in kaj zmoremo. V tem času je naša vaterpolo ekipa gostovala v Zagrebu, kjer je odigrala tri tekme z mladinskimi moštvami. Mladost, ki je državni prvak. Čeprav smo vsa srečanja izgubili (5:10, 3:10 in 3:8), smo vendarle zadovoljni z izidi in seveda znanjem naših igralcev.

Te tekmo so sodile v vrsto priprav vaterpolistov, ki bodo že 22. julija v Celju nastopili v prvem kolu republiškega prvenstva. Drugo kolo bo 2. septembra v Krškem. V boju za najboljši plasman v republiškem merilu bodo sodelovala moštva kranjskega Triglava, Ljubljane in Ilirije iz Ljubljane, Celuloze iz Vidma-Krškega ter celjskega Neptuna.

— Kakšni so izgledi?

— Glede na to, da se bosta prvi dve moštvi iz tega prvenstva uvrstili v kvalifikacije za drugo zvezno vaterpolo ligo, se seveda naši pogledi in želje ustavljajo na enem izmed teh dveh mest. In končno, radi bi se uveljavili še v kvalifikacijah in se tako uvrstili med tista štiri moštva, ki bodo v prihodnji sezoni prestopila iz republiškega v zvezno tekmovanje. Po naših ocenah so ti računi postavljeni na dokaj solidno osnovi. Vse to seveda velja za člansko moštvo.

— Kako pa je z mladinci?

— Upajmo, da se bo pri njih uveljavil rek, da gre v tretje rano in da bodo znova osvojili naslov republiškega prvaka. Sicer pa je treba povedati, da se na tekmovanje dobro pripravljajo. Kakor člani tako tudi nje vodi prof. Tone Vergej.

Republiško prvenstvo v vaterpolu za mladince bo 29. tega meseca v Kopru.

Razen tega bomo imeli v Celju republiško prvenstvo za mlajše mladince do 16. leta starosti. To tekmovanje bo 19. avgusta.

— In plavalci?

— Enotne slovenske lige letos ne bo. Sicer pa je očiten viden napredek pri moški vrsti, medtem, ko ženske še vedno sorazmerno zaostajajo. Vendar, upamo, da bomo tudi na tem področju že prav

kmalu dosegli lepše uspehe. Strojno delo s plavalci je zaupano trenerju Savi Ivaniču ter instruktorjema Stanetu Trbovcu in Miču Pipanu.

— Kako pa napredujejo dela pri gradnji še drugih objektov v sklopu celotnega načrta ljudskega kopališča?

— Dela pri ureditvi čistilnih naprav so pri kraju. Istočasno z njimi bomo izročili namenu še bazen za otroke v velikosti 25

krat 12 metrov. Zgrajen je tako, da bo ustrezal najmlajšim, pa tudi večjim. Oba objekta bomo odprli še ta mesec. Mimo tega bo prostor za sončenje, plaža, povečana za okoli štiri sto kvadratnih metrov. V perspektivi za drugo leto pa je ureditev bazena za skoke v vodo ter treditve igrišča za športne igre. Vse to pa je seveda odvisno od razpoložljivih denarnih sredstev.

—mb

Počitek na toboganu. — Posnetek: Viktor Berk

Prvi start in prva zmaga CELJSKIH PLAVALCEV

Prijateljski dvoboj med plavalci in vaterpolisti celjskega Neptuna ter člani Mladosti iz Bjelovara je veljal pravzaprav kot otvoritev letošnje tekmovalne sezone. V plavalnem dvoboju so zmagali Celjani s 73:58 točk, vaterpolo tekma pa se je prav tako končala v korist celjskega moštva 12:3.

Prireditve je pokazala, da imajo celjski plavalci najboljše moči v Borisu Orlu, Matjažu Sušteršiču, Daniju Vrhovšku ter Radoševiču, Trbovcu in Janezu Goršiču. Pri dekletih pa velja to priznanje za Sušteršičevo, Zdoškovno, Pipanovo ter Zupancevo.

Junak dneva pa je vsekakor bil Boris Orel, ki je zmagal z odličnim časom na 400 metrov crawl, pobral prvo mesto na 100 metrov

crawl in nazadnje pripomogel k zmagi štafete.

Rezultati: **400 crawl:** 1. Orel 5:11,2, 4. Sinigoj; **200 prsno:** 1. Sušteršič 3:08,5, 2. Radoševič 3:09,9; **100 crawl:** 1. Orel 1:07,2, 2. Trbovc 1:09,2; **100 hrbtino:** 1. Vrhovšek 1:17,1, 3. Toplak; **100 metulček:** 2. J. Goršič 1:28,8, 3. Radoševič; **4x100 crawl:** 1. Neptun 4:46,4, 2. Mladost 4:54,5.

Zenske: **100 prsno:** 2. Zdošek 1:48,0, 3. Grčar; **100 hrbtino:** 2. Sušteršič 1:46,0, 3. Zupanc; **50 metulček:** 2. Pipan 44,7, 4. Narobe; **100 crawl:** 2. Zupanc 1:30,9, 3. Sušteršič; **4x50 mešano:** 1. Neptun 2:57,8, 2. Mladost 3:03,2.

Izven konkurence so nastopili tudi pionirji. Na 50 metrov crawl je zmagal Dolinšek (35,4) pred Korenom, Godnikom itd.

SAH ☆ SAH ☆ SAH ☆ SAH ☆ ☆ SAH ☆ SAH ☆

Pešec v vodstvu

V nedeljo, 19. julija se je v Celju začelo republiško prvenstvo v šahu za mladince. Med 24 igralci iz vse Slovenije sta tudi dva Celjana, Frane Pešec in Emil Ojstrež.

Do nedelje, 17. tega meseca je bilo odigranih osem od enajstih kol. Trenutno je u vrhu tabele Celjan Pešec s 6 in pol točk. Sledijo Ankerst (Ljubljana) 6, Kovarč (Koper) 5 in pol, Kovše, Zagar, Musil, Torkar, Hlede 5 in pol, Piberl 5 (1), Saradjen in Cunder po 5 itd.

Do konca turnirja preostaneta še dve koli.

Sobota, Saradjen (Ljubljana) po 4 in pol, Cunder (Ljubljana) in Ojstrež (Celje) po 4 itd.

V devetem kolu je Celjan Pešec remiziral s svojim nasprotnikom, Ojstrež pa izgubil. Navzlic temu je Pešec (7 točk) v vodstvu še sam s pol točke prednosti pred Ankerstom. Ostala mesta pa zasedajo: Kovarč 6, Kovše, Zagar, Musil, Torkar, Hlede 5 in pol, Piberl 5 (1), Saradjen in Cunder po 5 itd.

Do konca turnirja preostaneta še dve koli.

KOLEKTIV

Elektro Mercator

Celje

POŠILJA ISKRENE ČESTITKE

ZA OBČINSKI PRAZNIK — 20. JULIJ

Na glinaste golobe...

V okviru proslav za praznik mesta Celja je Lovska družina »Hum« iz Celja priredila v nedeljo 17. t. m. ekipno tekmovanje v streljanju na glinaste golobe in z malokalibrsko puško na strelišču v Liscah za prehodni pokal ObLO Celje, pod pokroviteljstvom predsednika ObLO Celje Franca Rupreta. Poleg pokrovitelja so se proslave udeležili še predsednik OLO Celje Riko Jerman, podpredsednik OLO Florjan Pelko, sekretar OO SZDL Celje Stane Sotlar, predsednik občinskega odbora ZB Franc Mavec, predsednik Lovske zveze Celje Jože Ančič, podpredsednik Lovske zveze Jože Kuntarič in tajnik Lovske zveze Slavko Kovač.

O prazniku mesta Celja je govoril predsednik Lovske zveze »Hum« Franc Stucin, nato pa je Franc Rupret poudaril pomen takih prireditev v okviru praznovanja občinskega praznika. Predsednik Lovske zveze Celje Ančič je nato podelil lovsko odlikovanje: Red za lovske zasluge II. stopnje tov. Jožetu Kuntariču in Slavku Kovaču, znak za lovske zasluge za Dominiku Tomažinu in Jožetu Kostajniku. Po svečanem delu proslave je predsednik Lovske zveze tov. Ančič otvoril ekipno strelsko tekmovanje. Tekmovanja se je udeležilo 10 lovskih ekip iz lovskih družen »Hum« Celje, »Grmada« Celje, »Kajuh« Skofja vas, Vojnik, Retica pri Laškem, Smarje pri Jelšah in Zalec. Prehodni pokal ObLO Celje je kot najboljša ekipa osvojila II. ekipa LD »Grmada« v sestavi Cater Drago, Udovc Tone in Zgomba Ferdo, sledijo pa ekipe LD »Kajuh«, »Hum I«, itd. Med 10 najbolje

plasiranih posameznikov je lovška družina »Hum« razdelila lepe praktične nagrade. Tudi med posamezniki so prva mesta dosegli lovci iz lovskih družen iz Celja. Po končanem ekipnem tekmovanju je predsednik ObLO tov. Rupret predal prehodni pokal zmagovalni ekipi in poudaril, naj ta tekmovanja postanejo tradicionalna

na v okviru proslav občinskega praznika. Lovski družini »Hum« je dal vse priznanje za uspešno prirediteljo in prevzel pokroviteljstvo tudi za prihodnje leto. Sledilo je še tekmovanje posameznikov za okrajno prvenstvo v streljanju na glinaste golobe, kjer so tudi trije prvoplasirani prejeli lepe praktične nagrade.

Republiško prvenstvo v atletiki za moške in ženske

Enajst prvih mest za AD KLADIVAR

V soboto in nedeljo je bilo v Ljubljani republiško prvenstvo v atletiki za moške in ženske. Člani in članice celjskega Kladivarja so skupaj osvojili enajst naslovov republiških prvakov. Žal, je bila prva ženska štafeta na 4x100 metrov diskvalificirana, ker je v njej nastopila tudi Slamninkova, ki bi zaradi sodelovanja v teku na 800 metrov ne smela istega dne nastopiti še v štafeti.

Med moškimi udeleženci je imel največ uspeha Jože Brodnik, ki je pobral kar dve prvi mesti. Lp uspeh pa sta dosegla še Peterka ter Kopitar. Medtem, ko je Lorgor brez težav zmagal v teku čez visoke ovire, pa je njegovo drugo mesto v teku na 100 metrov sila nepričakovano. Sicer, pa... treba je vedeti, da je nastopil v tej disciplini nepravilno in nepravilno, na koncu pa tudi utrujen. Pri ženskah sta se po dvakrat

povzpeli na zmagovalno stopnico Šikovčeva ter Slamninkova. Eno prvo mesto pa je pripadalo še Rozmanovi pri skoku v višino.

REZULTATI: MOŠKI: 100 m: 1. Gluk 10,8, 2. Lorgor 10,8, 3. Srnovršnik 10,9; **1.500 m:** 3. Korber 4:02,5; **10.000 m:** 2. Malec 33:15,2; **110 m ovire:** 1. Lorgor 14,6, 2. Brodnik 15,4; **višina:** 1. Brodnik 183; **trokok:** 2. Brodnik 13,44; **disk:** 1. Peterka 45,47, 2. Simič 43,65; **4x100 m:** 1. Kladivar 43,5; **200 m:** 2. Srnovršnik 22,6; **daljina:** 1. Brodnik 66,1; **palica:** 2. Brodnik 40,0; **kopje:** 1. Kopitar 60,34.

ZENSKE: 100 m: 1. Šikovc 12,1; **200 m:** 1. Šikovc 25,1; **50 m ovire:** 2. Stožir 12,6, 3. Kladnik 13,7; **400 m:** 1. Slamnink 59,1, 2. Tovorin 62,6; **800 m:** 1. Slamnink 2:17,3, 2. Tovorin 2:23,2; **4x100 m:** 2. Kladivar B 53,0; **višina:** 1. Rozman 140, 2. Cater 140, 3. Rudež 140; **kopje:** 3. Sme 31,05.

OBJAVE IN OGLASIT

RAZPISI

Komisija za uslužbenske zadeve pri Občinskem ljudskem odboru Zalec razpisuje naslednja delovna mesta:

1. Mesto referenta za upravno-pravne zadeve v oddelku za splošne zadeve;
2. Mesto tržnega inspektorja v oddelku za gospodarstvo;
3. Mesto referenta za dohodke od gospodarstva v oddelku za finance;
4. Mesto referenta za delo v oddelku za gospodarstvo;
5. Mesto šefa uprave za dohodke v oddelku za finance;
6. Mesto šefa oddelka za premoženjsko-pravne zadeve v oddelku za finance;
7. Mesto načelnika oddelka za finance.

Pogoji: Za delovna mesta pod 1, 6 in 7 se zahteva visoka (fakultetna) strokovna izobrazba, za delovna mesta pod točko 2, 3 in 4 ustrezna srednja strokovna izobrazba, za delovno mesto pod točko 5 pa višja strokovna izobrazba.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Plače se določajo po predpisih za javne uslužbenke, položajne plače pa po odloku Občinskega ljudskega odbora Zalec in znašajo od 4.000 do 13.000 din. za delovno mesto pod točko 1 pa do 14.000 din. Za delovno mesto pod točko 6, to je mesto načelnika oddelka za finance je na razpolago družinsko stanovanje.

Prošnje, kolkovane s 50 din državne takse in življenjepisom je vložiti pri Občinskem ljudskem odboru Zalec do 31. julija 1960.

RAZPISI

[Komisija za štipendije Občinskega ljudskega odbora Soštanj razpisuje na podlagi 5. odstavka 22. člena Temeljne zakona o štipendijah (Uradni list SRS, št. 32-349/55) v šolskem letu 1960/61 naslednje štipendije:

1. 2 štipendiji na učiteljsku;
2. 2 štipendiji na VPS — defektologiji;
3. 2 štipendiji na VPS skupina angleščina in slovenščina oziroma na univerzi;
4. 2 štipendiji na VPS skupina fizika, tehnični pouk;
5. 1 štipendijo na VPS za glasheni pouk;
6. 2 štipendiji na VPS za matematično, fiziko;
7. 1 štipendijo na srednji fizikalni šoli;
8. 1 štipendijo na višji šoli za socialne delavce;
9. 1 štipendijo na medicinski fakulteti — stomatologiji;
10. 1 štipendijo na medicinski fakulteti — kemofarmaceuti;
11. 1 štipendijo na zobozdravstveni šoli;
12. 1 štipendijo na srednji tehnični šoli — gradbeni oddelki;
13. 1 štipendijo na pravni fakulteti;
14. 2 štipendiji na administrativni šoli.

Prošnje, kolkovane z 250 din državne takse je vložiti do 10. 8. 1960 na ObLO Soštanj.

K prošnjem je treba priložiti potrdilo o skupnem gospodinjstvu, potrdilo o davčni obveznosti roditeljev, zadnje šolske spričevalo ali potrdilo o vpisu v semester in mnenje aktivna LMS ali SZDL.

Komisija za štipendije pri ObLO Soštanj

OGLASUJE

V CELJSKI TEDNIK!

PAZNO

GOSPODINJSKO POMOČNICO išče štičlanska družina v Kopru. Informacija: Celje, Jenkova 7.

OKRAJNI ODBOR ZVEZE SLEPIH Celje, Kocbekova 2, sprejme novega tajnika z nastopom službe 1. avgusta t. l. Pogoji: srednja strokovna izobrazba, upokojenec, starost od 55 do 66 let.

DNE 15. JULIJA sem na Mariborski cesti od Tovarne emajlirane posode do kina Metropol izgubila žensko zapustno uro. Poštenega najditelja prosim, da mi jo vrne na naslov: Skale Amalija, Celje, Matjaževa 4.

PRODAM

PRODAM majhno posestvo. Vojnik 144.

PRODAM spalnico iz trdega lesa. Vprašati pri Gaberc, Kersnikova 11.

PRODAM 50 l leseno stiskalnico, dobro ohranjeno. Naslov v upravi lista.

PRODAM vinograd, lep sadovnjak in parcele za vinograd, med Vojnikom in Črešnjicami. Vprašati pri gostilni Zirovnik, Ivenca pri Vojniku.

VEŠPO 125 cm, odlično ohranjeno, letnik 1954, registrirano, ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

KINO

KINO UNION

Od 21. do 24. 7. 1960, »KO SO DELILI OTROKE«, ameriški barvni film

Od 25. do 28. 7. 1960, »PRIMATE TATU«, ameriški barvni film VV

KINO METROPOL

Od 20. do 22. 7. 1960 »OPERACIJA AMSTERDAM«, angleški film

Od 23. do 26. 7. 1960, »RDEČELASA JULIJA«, francoski film

LETNI KINO

Od 22. do 25. 7. 1960, »SAYONARA«, ameriški barvni film Csc

Od 26. do 28. 7. 1960, »PRINC WALLANDE«, ameriški barvni film Csc

MLADINSKI KINO

Od 23. do 24. 7. 1960, »KEKEC«, jugoslovanski film

KINO »SVOBODA« SEMPETER

Od 23. do 24. 7. 1960, »TARZAN V PUSČAVI«, ameriški film

Od 27. do 28. 7. 1960, »LUCI VARIETEJA«, italijanski film

Jedilni, kavni in vinski servisi, kristalne vaze in keramika

V NAJVEČJI IZBIRI VAM NUDI

VELEBLAGOVNICA

Ljudski magazin

CELJE

Kolesa vseh vrst, šivalni stroji, radioaparati

Balet na vodi

V nedeljo, 24. julija z začetkom ob 20. uri, bo na Ljudskem kopališču v Celju edinstvena prireditve v letošnji sezoni. Ekipa Neptuna—Nixen iz Osnabrückena se bo na svoji evropski turneji ustavila tudi v Celju in prikazala redek program — balet na vodi ter nekaj svojih najboljših plavalcev. Ne zamudite priložnosti, saj bo to prva tovrstna prireditve v Celju.

Republiško prvenstvo v vaterpolu

V petek, 22. t. m. se bo na ljudskem kopališču v Celju začelo prvo kolo republiškega prvenstva v vaterpolu. V družbi najboljših slovenskih moštvev se bodo domačini potegovali za mesto, ki jim naj omogoči nastop v kvalifikacijah za drugo zvezno ligo.

tednik

Uredništvo: Celje, Titov trg 3 — poštini predal 16 — telefon 25-25 in 24-25 — uprava: Celje, Trg V. kongresa 3 — poštini predal 152 — telefon 25-75 in 24-89 — Tekoči računi pri Komunalni banki Celje 603-70-1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 500, polletna 250, četrtletna 125 din — posamezna številka 15 din — rokopisov ne vračamo.

Poštna plačana vgotovini.

Ceta je hodila še od jutra, zdaj pa se je poznajesenski dan že nagibal k večeru. Tenka ledena skorja, ki je bila sinoči prvič pokrila blato na cestah in poljskih stezah, tista ledena skorja, ki neprijetno hrusta in se vda pod čevlji, se je začela znova strjevati. Ceta se je premikala po dolgočasnem, rahlo valovitem terenu, ki ga je le tu in tam poživil redke hrastov gozd z golimi mladimi drevesi in nizkim grmičevjem.

Celo kolone je pravkar prišlo pod vrh položne vzpetine, kjer se je gozd končal. Može tam spredaj so se za trenutek ustavili, kakor da razmišljajo kam bi, toda še preden so se vrzeli v vrsti zgostile, so znova krenili. Zavili so ostro na desno, ob robu gozda.

Cetudi je bilo vsako zbiranje v grupe prepovedano zaradi bližine položajev, so nekateri le izkoristili kratek postanek in zmanjšali zapovedano razdaljo. Varljivi občutek varnosti v bližini tovarisa je bil močnejši od preudarka pameti in celo od povelja.

»Pojdi vendar naprej,« je zadirčno rekel Bert možu pred seboj. »Kaj se vedno pleteš pod nogami!«

To ni bilo povsem zares, ker je bil oni vedno vsaj dva metra daleč, vendar si je Bert že vse popoldne domišljal, da ga moti njegova bližina. Mož, ki se je majal pred njim, je bil videti kaj žalostno v svojem umazanem vojaškem plašču nemškega kroja in z italijansko puško, ki jo je kot gorjačo nosil preko ramena. Ob Bertovem očitku se je obrnil in pokazal svoj ptičji profil, vrh katerega je nerodno čepela vojaška kapa.

»Saj ti nisem napotil, Berti,« je rekel z otočnim, ubitim glasom, ki se je zdel spakljivo, ko je dodal: »Boji!« in skremžil obraz. Pravzaprav se je Bertu skoraj smilil, ko ga je gledal, kako stopa po zamrznjenih grudah zemlje, z nogami zaviti v kose surove govejše kože, prevezane s telefonsko žico, in vendar si ni mogel kaj, da ga ne bi dražil.

»Saj vem, kaj te boli. Tistale baterija na levi te boli. Misliš, da ne vidim?«

Imel je prav. Še preden je del kolone, kjer sta bila, prišel do roba gozda, sta oba z očmi, vajenimi preceniti položaj, preiskala široko in plitvo kotlino, ki se je odprla pred njimi. Napol zasnežene njive in travniki so se v rahlem loku raztezali preko njenega dna. Bili so prepreženi s praznimi, napol zasutimi okopi in posejani s črnimi lijakmi, ki so jih napravile granate. Na vzhodnem pobočju kotline so se okoli temnih kupov sveže izkopane zemlje premikale postave vojakov, ki gledani iz višine, niso bili večji od mravelj.

»Sest jih je,« je udano priznal oni. Pri tem se je znova ozrl in izkoristil trenutek, ko je Bert preverjal število topov, ter zaostal še za korak. Zdalj sta res hodila tesno drug za drugim.

»Napreji!« je siknil Bert, ko se je znova obrnil, »sicer te brcnem v zadnjico. Slišiš? Misliš, da jih bom vsak dan poslušal zaradi tebe, ker ne znaš držati razdalje?«

Mož je smešno poskočil in hitro napravil nekaj drobnih korakov. Bert ga je gledal, kako čudno postavlja noge in šlo mu je na smeh. Koleno upogne, ta hudit, še preden se s stopalom dotakne tal. Nemara ga res boli, je pomislil, najbrž ga boli. Zjutraj, preden so šli, je videl, kako si je previjal noge. Podplate ima črne.

»Podplate ima črne.«

Misel na tiste dele zmrznjene in podplute kože, črne in mrtve, ki jo nosi na svojih ubogih nogah to človeče, mu je budila gnus in usmiljenje, poleg tega pa mu je vsiljevala predstavo, da med črnimi podplatami iztegnjenih nog možica, ki stopa pred njim, vidi njegov ptičji obraz, prav tako črn in mrtev. Ob tem ga je hladno spreletelo in bataljon mravljincev se mu je sprehodil po hrbtu od vratu navzdol.

Tri letala so priletela zelo nizko od vzhoda in izginila za pobočjem na desni. Ko je utihnil glušči ropot njihovih motorjev, je postalo grozljivo tiho. Niti korakov mož, ki so hodili drug za drugim v razdalji nekaj metrov, ni bilo slišati. Dušila jih je nizka trava, ki je nekaj desetnih parov vojaških čevljev še ni moglo zbiti v zemljo, ker je bila zmrznjena.

»Janez, slišiš zvezo,« mu je potem rekel Bert. »Petnajst metrov razdalje.« V odgovor je slišal nekakšno sikanje. Janez je predajal zvezo, ki je zamrla nekje na čelu kolone. To se je zdaj že ločilo od roba gozda in zavilo levo navzdol, da bi dve sto metrov od mesta, kjer je bila zakopana baterija topov, prečkala kotlino. Na desni, nekje

SLAVKO BELAK:

Nevzdržna samota

za fronto, je bilo slišati vrsto zamolklih eksplozij, od katerih se je rahlo stresala zemlja.

Letala se bodo kmalu vrnila, je pomislil Bert, toda še preden je premislil do konca, so za grčem šinile v zrak rakete: najprej dve zeleni, potem rdeča, ki se je lepo razpršila in v mnogih utrinjih polagoma padala proti zemlji. To je bil znak topništva, tej bateriji na robu kotline in mnogim drugim, ki so se skrivale kdo ve kje.

Letala se niso vrnila. Najbrž so se vračala po drugi poti, ker Bert ni mogel slišati nobenega brnenja kljub temu, da je napeto prisluškoval v tesnobno, nič dobrega obetajočo tišino, ki je nastala in ki je ni mogel prenašati. »Vraga, samo tega ne!« je bolj čutil kot mislil in že to je bilo preveč. »Nič misliti! Samo govoriti, brbljati karkoli, gibati se, teči, streljati — sicer se priplazi tisto neznano in sede na ramena in na srce in potem je človek tako strašansko klavrn, natančno takšen kot tale Janez, ki je pravkar stisnil glavo med ramena in že zdaj trepeti v smrtnem strahu pred tistim, kar šele bo. Kakor da potem ne bo dovolj časa.«

Janez je zdaj spet očitno zaostajal — komaj, da je bil še pet metrov pred njim — in se ves čas oziral na desno, kjer so se vojaki hitro premikali okrog topov. Berta to ni več motilo. Čutil je potrebo, da bi kaj rekel in se oprostil lastne more. Ze je odprl usta, da bi oponašajoč nosljajočo govorico napovedovalca srbske oddaje BBC, poročal o tem, kar se bo zgodilo. Potem se mu je nenadoma zazdelo, da se za enega samega poslušalca, in še to samo za Janeza, res ne izplača igrati komedije. »In tudi časa ne bo,« je pomislil. »Vsak trenutek utegnejo zarohneti tile tu in z obratno pošto bomo dobili železa za cel vagon.« Požrl je že zastavljeno besedo in pospešil korak, k čemur ga je sililo nekaj v njem, neka nuja, da bi tekkel in kričal na ves glas. S tem je samo zmanjšal razdaljo med seboj in Janezom, in ko sta bila že čisto skupaj in še vedno ni bilo nič, ni mogel več premagati skušnjave.

»Janez!« je tiho poklical. »Janez, odkod si že ti doma?«

Janez je počasi dvignil glavo. V tem trenutku je bil podoben noju, ki dviga glavo iz peska in se nezaupljivo ogleduje, če je nevarnost že minila. »Iz Frankolovega,« je rekel, čeprav je vedel, da Bert to ve in da se bo spet samo ponorčeval iz njega. Tudi si ni mogel kaj, da ne bi še enkrat povedal tistega, kar je vedno povedal ob podobnih prilikah. Zaostal je še za korak in rekel zaupljivo: »Pismo imam tu v žepu in če bi... No, saj veš, ženo imam tam v Frankolovem.«

Topovi se še vedno niso oglasili.

»Kaj bi tisto!« ga je prekinil Bert, ki mu je šlo že na smeh. »Ti imaš vedno srečo, vsi takšni kot si ti imajo srečo. Ampak če bi le, kdo pa ve, kje je to usrano Frankolovo. Svoj živi dan še nisem slišal, da bi imel kakšen kraj tako bedasto ime. Da me nimaš za norca, kaj Janez. Da si nisi sam izmislil tega Frankolovega?«

Janez je odprl usta. »Nikar...«, toda glasu ni bilo slišati in tudi nadaljevati ni utegnil, ker je rezko počilo. Pet topov se je oglasilo hkrati, le šesti je nekoliko zaostal in slabotno bevsnil v stoterem odmev in pošastno tuljenje granat, pod katerimi se je Janez ves sključil. Bert je prisluhnil eksploziji, toda izstrelki so padli predaleč in ni ničesar slišal. Tesnoba se je spet vračala vanj.

»Te niso za naju,« je rekel. »Najine pridejo z obratno pošto.«

»Nekaj si hotel reči,« je nadaljeval, ko se je Janez spet zvrnil in ga je mogel slišati.

»Seveda, Berti, ti sam veš, da si nisem izmislil. Kako naj bi si takšno stvar izmislil. Bodi pаметen! To je zadosti velik kraj, da vsakdo ve zanj. Če pa misliš, da ne bodo naši, no, potem napiši »pri Celju«. Mislim pa, da ni treba.«

Raztegnjena kolona čete se je pričela premikati hitreje. Janez s svojimi kratkimi nogami je skoraj tekkel, da bi ujel zvezo, na katero je med razgovorom malone pozabil, kakor je pozabil na baterijo, ki se je medtem pripravljala za novo salvo. Ta je bila že manj enotna, toda topovi so

bili zelo blizu in Janez ni bil nič pripravljen nanjo. Tekel je in mislil na Frankolovo in ni mu šlo »glavo, kako bi se kdaj mogel izmisliti vse tiste lepe hiše ob cesti in one, nekoliko vstran, med sadovnjaki. Tam je bila tudi njegova, skoraj čisto nova, čeprav ne tako gosposka in predstavljala si jo je vso v zelenju, čeprav je bila pozna jesen. Pred njo je videl tudi ženo, ki ga je čakala, kakor ga je čakala tolikokrat, ko se je vračal z dela. To je bilo davno in Frankolovo daleč. Sploh si ni mogel predstavljati kako daleč. Zdalj je bila mnogo bliže ta kotlina z baterijo topov na levem pobočju in Janez se je spet vrnil vanjo. Ves se je sključil v pričakovanju, kdaj bo spet zagrmelo, pa ga je vendarle vsak strel iznenadil. Noge so se mu med tekom segrele in ga niso več bolele, ali pa ni utegnil misliti nanje. Tudi Bert je tekkel za njim. Rekel je ves zasopel:

»Zdalj pridejo tiste z obratno pošto.«

Mislil je: »Kaj hudiča tečemo, ko pa je vendarle vseeno!« Bili so čez polovico poti in baterijo so že pustili za seboj, toda druga se je oglašala pred njimi, skrita v gozdičku na pobočju, kamor se je že vzpenjalo čelo kolone. Sovražni topovi še vedno niso odgovarjali. V Bertu se je oglašalo upanje, da morda ne bo in da bodo oni to pot molče požrl svoj del.

»Janez!« je zakričal malone veselo, medtem ko je nova vrsta granat tulila nad njimi. »Pazi, da ti ne odpihne glave! Kaj bi ostalo od Frankolovega brez nje!«

Dvajseti april 1941. Jugoslavija je bila pregazena. Okupatorji so dvignili zmagovalne zastave. Dolgi transporti ujetnikov so se pomikali proti Avstriji in naprej v Nemčijo. Tudi Jože in Mihče sta bila med njimi. Bila sta iz iste vasi, v isti četi sta služila kralju in zdaj sta v istem vagonu kot ujetnika. Kakor ju je narava obdarila s fizično močjo, tako sta bila zdaj pohlevni ovčici. Ampak to le na videz! Telesi sta res bili videti ohlapni, brezbrizni, toda v obeh je gorel ogenj. Jože se je sklonil k Mihču. Pošepetaval mu je na uho:

»Kam nas vlečejo?«

»Hm, ko bi vedel!« je rekel Mihče.

»Vsak čas bomo v Mariboru,« pravi Mihče.

»Tam se bomo morda ustavili,« je dejal Mihče in opazoval nadutega stražarja, ki je držal naperjeno brzostrelko in gledal po ujetnikih.

»Ga boš ti?« vpraša Jože.

»Pa ga bom! Ti ga treskni po glavi. Toda bodiva previdna!«

Jože je začutil nestrpnost.

»In če se nama posreči, v katero smer?«

»Proti Dravi in naprej na levi breg!« reče Mihče.

»Nato proti Ptuj,« pravi Jože.

»Hm, proti Ptuj,« potrdi Mihče.

»Marburg!« zagode stražar!

»Maribor!« ga popravi nekdo izmed ujetnikov.

»Tekla bova vsak zase!« pove Mihče.

»Vidiva se v domači vasi!« potrdi Jože.

Vlak se je začel ustavljati, čeprav še ni privozil na postajo. Jože in Mihče sta se zrinila k stražarju. Sledilo je še nekaj napetih sekund. Potem pa, kakor strela z jasnega, Mihče je spodenel stražarja, Jože ga je po glavi tresnil s kamnom, ki ga je že dva dni nosil v žepu in ena, dva, tri — hop! In že sta se Jože in Mihče zgubila med hišami!

»Halt! Halt!« je začel kričati stražar, ki si je kmalu opomogel od nenadnega napada. Drrr! je zaregljala njegova brzostrelka.

Vlak je ustavil. Iz prvega vagona je poskakalo nekaj oficirjev, ki so začeli kričati.

»Kaj se je zgodilo? Kdo je streljal? Ti, soldat Otto?«

»Dva ujetnika sta pobegnila!«

»V katero smer?«

»Dort!« je stražar pokazal proti Dravi.

»Schweine, Zigeuner! Alarm!«

Potem se je nekaj zgodilo, a nihče ni prav vedel kaj. Nekdo je nekaj zakričal in Janez je v polnem teku padel na tla. Bert se je zrušil ob njem. Oba sta sople kot na smrt utrujeni živali in z izbuljenimi očmi gledala okrog sebe. Tudi drugi so polegli in med ležeci telesi je brizgala v zrak zemlja. Eden izmed topov je bil prevrnjen; od njega se je kadil rdečkast dim in kot rahla megla legal na dno kotline. Zrak je brnel v vseh oktavah zaradi neštetihih drobcev. Vstali so in spet tekli; Bert in Janez skoraj vzporedno. Potem je spet brizgnila v zrak zemlja, zdaj čisto blizu. Janez je spet padel prvi in se kotilil nekaj metrov.

»Tepec!« je rekel Bert, ko je padel ob njem.

»Kakšne ceremonije pa uganjaš?« Janez se je tresel po vsem telesu in ni odgovarjal. »Baba!« je siknil Bert. »Treseš se kot stara baba. Te ni sram?«

Janez se ni več tresel. Iztegnil je roke predse in zaril obraz v zemljo. Bert se je dotaknil in čutil, da je čisto mehak. Prestrašeno je umaknil roko in ni vedel, kaj naj misli. Potem se je dvignil in tekkel za drugimi. Zdela se mu je, da se je tudi Janez dvignil in da teče za njim, in da kliče, naj ga počaka. Ta občutek je bil tak močan, da se je obrnil, toda Janez je še vedno ležal tam, kjer ga je pustil. Zdalj se je Bert spomnil pisma za Frankolovo. »Prepozno!« je pomislil. Janez je bil že daleč in Bert je moral teči za drugimi, moral je ujeti moža pred seboj, nekaj ga je gnalo, da bi mu bil čim bliže. Poganjal se je naprej z zadnjimi močmi in težko sopel. Razdalja se je polagoma zmanjševala, toda potem je padel in ko je vstal, je bil oni spet daleč. Neusmiljeno je držal predpisano razdaljo. Bert se je opotekel za njim in hlipal kot otrok, s široko odprtimi usti. Po licih so mu tekale solze in puščale sledove v davno neoprani umazaniji.

Vsak vagon je dobil še po dva stražarja, mariborska policija pa je zdrvela proti Dravi. Policijski psi so s sivimi gobci ovohavali vlažno zemljo!

Jože in Mihče pa sta tekla, tekla. Tekla sta vsak v svojo smer, a vendar oba k Dravi. In ko sta bila pri neki, štrbunk vanjo in meter za metrom v ledenomrzli vodi na drugi breg. In komaj je Jože prišel na suho, že je zagledal za seboj zasledovalce. Potuhnil se je za grm in čakal, kaj bodo storili s psi. Ali jih bodo spustili na drugi breg? Takrat je sigurna smrt, Ne, od tega ne sme priti! Morata uteči. In res. Policisti niso spustili psov v Dravo. Zasledovali so ubežnika samo po desnem bregu. In to je bila zanj rešitev.

Trideseti april. Minilo je deset dolgih dni, ko sta se v domači vasi sestala Jože in Mihče. V sapi sta si dopovedovala, kako sta se potikala in skrivala, ušla pa sta vendarle. Zdalj sta doma. Ali v vasi je nemška žandarmerija? Kaj storiti? Nič. Enostavno se bosta prijavila in konec. Ta vražja neprevidnost!

Dvaindvajseti julij. V trgu je bil velik shod. Tudi Mihče in Jože sta se ga udeležila. Na govorniškem odru je kričal nemški funkcionar: »Kameraden! Pred enim mesecem smo začeli vojno z boljševiki! Samo mesec je minil in naša armada je skoraj pred Mosko. Danes leto bo naša zastava vihrala po vsem vesoljnem svetu!«

Nenadoma pa je nekdo zaklical:

»Ho, Jože, Mihče! Kdaj pa sta se vrnila?«

Bil je Pinter. Zagrnjen nemčur. Nosil je nemško uniformo in na širokem pasu mu je visel samokres.

»Kaj vaju niso ujeli? Nekaj se je govorilo, da sta v ujetništvu!«

»Midva sva vendar pobegnila že iz kraljeve vojske!« je rekel Jože.

»In ti?« je skušal Mihče zasukati pogovor. »Kaj pa ti delaš? Si v službi?«

»Se razume,« je rekel Pinter in si popravił pištolo. Nato pa je namignil proti govorniku.

»Dober govornik!«

»Imenitno govoril!« je potrđil Jože.

»Pa vidva, kaj počenjata? Sta se javila žandarmeriji?« je vprašal Pinter.

Nato pa je Pinter utišal glas in rekel priliznjeno: »Tudi vidva sta pred vojno imela pištoli.«

»Ko sva se vrnila, nisva našla ničesar več!« je rekel Mihče.

»Psi!« je dal Pinter prst na usta. »Kaj bi si lagali, saj smo stari znanci. Rad bi se z vama kaj več pomenil. Če utegneta, pridita zvečer, takole ob devetih, k meni na stanovanje. Vesta, zdaj stanujem v vili blvskega direktorja.«

»Halo! Herr Pinter!« ga je poklical nek drug uniformiranec.

»Kamerad me kliče. Torej zvečer na svidenje! Zagotovo! Ne bo vama žal!«

Sel je Mihče in Jože sta gledala za njim. Videla sta, kako se je pogovarjal z nekim policistom in se smehljaj, kakor da je opravil zelo koristno in pomembno delo.

»Izdajalec!« je siknil Mihče.

»Zvečer naju hoče aretirati!« je rekel Jože.

Prehiteti ga morava! Še prej pa mu malo posvetiva!

Dvaindvajseti julij. Na zemljo se zgrinja mrak. Nastala je tema. Na nebu so se priigale zvezde. Za vasio, za zeleno živo mejo sta se plazila Jože in Mihče. Oprtana sta bila z nahrbtnikom, v rokah sta stiskala pripravljene pištoli. Štirinajsetletna fanta sta bila preprosta zemljana. Jože, mizar in Mihče kovač. Toda oba že predvojna komunisti. In to je nemčur Pinter dobro vedel. Na lep način ju je hotel zvabiti v stanovanje in aretirati.

»Ne boš, ti nemški lisjak, nikoli!«

Neslišno sta se priplazila za vogal vile, kjer je stanoval Pinter. Jože se je potegnil k oknu in nudil se mu je nenavaden prizor. Iz sprejemne sobe se je tlačilo v spalnico kakšnih deset nemških policistov. Tudi Mihče se je stegnil in gledal Pintera, ki je dajal enemu izmed policistov nekakšne nasvete.

»Svinja!« je zaškripal Jože.

»Psi!« ga je posvaril Mihče.

Od nekod se je prikradel pes in začel renčati. Pinter je dvignil glavo in prisluškoval.

»Boš ti?« je vprašal Jože.

»Dobro, pa bom jaz!« je siknil Mihče. »V znamenju vstaje!«

Toda prav v tem trenutku, ko je Mihče nameril samokres, je zalajal pes in s ceste so se zaslišali trdi koraki.

Bum!

»Ojoj! Na pomoč! Hilfee!«

Pinter se je zgrabil za ramo. Kroglja je zgrešila. Prebila je le ramo, namesto da bi se zarila v podljo glavo. Dvoje visokih postav se je zgubilo v noč. Z vseh strani so drveli nemški policisti. Prepozno. Jože in Mihče so sprejeli gozdovi. Bila sta prva znanilca oboroženega upora.

DRAGO
ROBIDA:

V znamenju vstaje

Občinski ljudski odbor Celje
 Občinski komite ZKS Celje
 Občinski odbor SZDL Celje
 Občinski odbor ZB NOV Celje
 Občinski komite LMS Celje

Čestitajo za občinski praznik 20. julij
 ter dan vstaje 22. julij

Okrajni ljudski odbor Celje

Okrajni komite ZKS Celje

Okrajni odbor SZDL Celje

Okrajni odbor ZB NOV Celje

Okrajni komite LMS Celje

*Pošiljamo iskrene pozdrave za
 dan vstaje 22. julij*

KOLEKTIV

KOVINOTEHNE

Celje

čestita vsem prebivalcem mesta Celja
za občinski praznik 20. julij

**C
I
N
K
A
R
N
E**

Kolektiv

iskreno čestita
za občinski praznik
20. julij ter
dan vstaje 22. julij

metalurško kemične industrije
CELJE

Delovni kolektiv

**Tekstilne
tovarne
Prebold**

iskreno čestita h krajevnemu prazniku ter
dnevu vstaje 22. juliju

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

*Ihanina =
Galanterija*

POŠILJA ISKRENE POZDRAVE ZA OBČINSKI
PRAZNIK — 20. JULIJ

IFA (prej IDRO)

Industrija

finomehaničnih aparatov

Celje

ŽELI VSEM SVOJIM CENJENIM ODJEMALCEM
ZA OBČINSKI PRAZNIK MNOGO USPEŠNIH DEL
NA NAŠIH APARATIH

Okrajni zavod
za socialno zavarovanje
Celje

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM MESTA
CELJA ZA OBČINSKI PRAZNIK — 20. JULIJ

KOLEKTIV

Termoelektrarne Šoštanj

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM SLOVENIJE
ZA DAN VSTAJE — 22. JULIJ

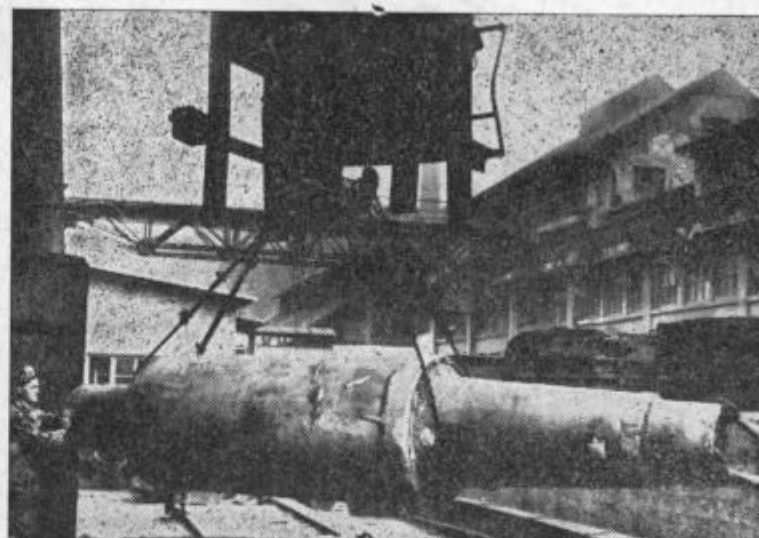
KOLEKTIV

TOVARNE VOLNENIH ODEJ
Škofja vas pri Celju

ČESTITA ZA KRAJEVNI PRAZNIK
TER K DNEVU VSTAJE — 22. JULIJU

KOLEKTIV

Železarne Štore

ČESTITA VSEM
PREBIVALCEM
OBČINE CELJE
ZA OBČINSKI
PRAZNIK —
20. JULIJ

KOVINSKO PODJETJE

„Klima“
CELJE

ISKRENO ČESTITA ZA 20. JULIJ — PRAZNIK
MESTA CELJA

TRGOVSKO PODJETJE

Jadran CELJE

ISKRENO ČESTITA ZA 20. JULIJ — PRAZNIK
MESTA CELJA

Tovarna organskih
barvil

CELJE

ČESTITA VSEM DELOVNIM LJUDEM MESTA
CELJA ZA OBČINSKI PRAZNIK — 20. JULIJ TER
K DNEVU VSTAJE — 22. JULIJU

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

KRISTALIJA

CELJE, Trg V. kongresa

ČESTITA VSEM PREBIVALCEM MESTA CELJA
ZA OBČINSKI PRAZNIK — 20. JULIJ

KOLEKTIV

ETOL TOVARNA ESENC IN ETERIČNIH OLJ, CELJE

ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK — 20. JULIJ

50 LET
JUGOSLOVANSKEGA
LETALSTVA

Pionir partizanskega letalstva

Leta 1942 se je z letališča domobranske aviacije na Hrvaškem dvignilo letalo »Potez«. Zakrožilo je nad vzletiščem, potem pa kakor svobodna ptica poletelo proti jugu, daleč proč od predpisane smeri. Presenečeni komandant letališča je lahko samo odpisal letalo iz svojega seznama, kajti ta avion ni nikoli več pristal pred domobranskim hangarjem.

V letalu je sedel Franjo Kluz, ki se je tega dne odzval pozivu Partije in v vrste partizanskih odredov vključil prvo bojno letalo. Skupaj z Rudijem Cajevcem, ki je pobegnil na podoben način s sarajevskega letališča, je Franjo Kluz osnoval prvo partizansko eskadrilo, sodeloval v številnih bojih in spopadih in naposled junaško padel kot narodni heroj.

Franjo Kluz je bil od mladeniških let ves vnet za letalstvo. Rojen v Istri pod tujim gospostvom se je naučil letenja. Vendar se v letalu osovraženi gospodarjev ni počutil dobro. Iskal je priliko, kako bi zbežal v domovino svojih svobodnih bratov. Kakor pozneje je iz vrst Paveličevih letalcev, je Franjo Kluz izbral tudi tistikrat predrzno pot. Pobegnil je iz Italije v letalu in pristal v Ljubljani. Toda tu je naletel na drugačen

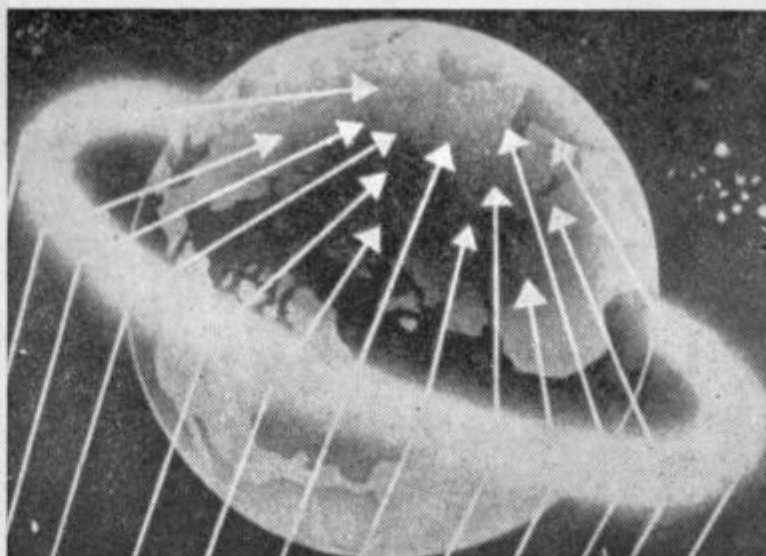
FRANJO KLUZ

mu niso bile naklonjene. Težko se je preživljal in spoznal, da je tudi nad brati v lastni domovini žvižgal bič priganjačev in zatiralcev. Kluzov revolucionarni duh in njegova poštena zavednost so mladega sokola privedli med lju-

di naprednega mišljenja, med borce za pravice delovnega človeka.

Usodno leto 1941 mu je zagrozilo, da postane ponovno žrtev fašizma, kateremu je ubežal pred leti iz Italije. K sreči ga niso izsledili. Živel je na Hrvaškem in bil prisiljen vstopiti v domobransko letalstvo. Kluz je bil od samega začetka povezan z osvobodilnim gibanjem, zato je njegova služba v osovraženi formaciji bila le odskočna deska.

Končno je dobil nalogo, da poleti na osvobodeno ozemlje. Ko je pristal in ko so na krila »Poteza« naslikali peterokrako zvezdo, je bil Franjo Kluz prvokrat zares srečen in zadovoljen. Bil je med svojimi, letel in bil se je za svoje ideje. Njegovo ime je za vedno ovekovečeno, saj je njegov podvig pomenil rojstvo partizanske aviacije. V spomin na ta dogodek slavi jugoslovansko vojno letalstvo 21. maj za svoj praznik.

Če bo prišlo do uresničitve načrtov ruskega inženirja Čerenkova, potem bodo naši potomci pozabili na besedo — noč. Zakaj? Inženir Čerenkov je izračunal, da sonce izžareva v sekundi več

energije kakor jo je porabila naša Zemlja v vsej zgodovini človeštva. To mu je dalo povod za razmišljanje, kako bi človek mogel izrabiti vsaj delček sončeve potratnosti.

To, kar je predložil v svojem načrtu, izgleda kot fantazija. Pa vendar je v bistvu ta načrt bržčas le uresničljiv.

Čerenkov predlaga, da bi s pomočjo raket izstrelili v vesolje

24 ur
sončne
svetlobe

FANTASTIČEN NAČRT RUSKEGA UČENJAKA

milijone delcev, ki bi kot drobni sateliti ustvarili ogromen prstan okoli naše atmosfere. Od daleč bi potem zemlja postala podobna planetu Saturn. Ta prstan bi bil oddaljen od zemlje okoli 10.000 kilometrov. Da bi ga mogli ustvariti, bi bilo treba izstreliti v orbito okoli 500.000 ton ustreznega prahu.

Od takega prstana bi človeštvo imelo velikanske koristi. Čeprav bi se tudi zdaj večji del sončne energije, ki bi se ujela v ta prstan, izgubil, je vendar podana možnost, da bi iz prstana mogli izveči okoli 27.000 milijonov kilovatov energije. Ta ogromni vir energije lahko primerjamo na ta način, če računamo, da bi tako energijo lahko dalo 9000 sodobnih atomskih central.

Ta pridobitev pa ni edina. Sončni žarki bi se od tega ogromnega prstana odbijali kakor od ogledala. Na ta način bi bila noč ehostavno odpravljena in prav verjetno je tudi, da bi postala klima na tečajih zmernejša in vegetacijski pas na zemlji bi se močno razširil proti tečajema.

Okoli tega načrta sovjetskega učenjaka so se razvile živahne debate v znanstvenih krogih. Ob številnih prednostih načrta je tudi precej slabosti. V vročih krajih bi se vročina še povečala. V vprašanju je tudi vpliv večne svetlobe na vegetacijo in življenje sploh, da ne omenjamo izgube romantičnih zvezdnatih noči.

Trakulja...

Doma je uveljavljala strog red. Morala je vladati vojaška disciplina pri hrani in spanju. Zeni je glad vselej sam odmerjal, kakor tudi potrebo po spanju. Zato so bile nedelje za ženo najhujši dnevi. Vendar se je tolažila, da je nedelja samo enkrat v tednu, ter da se da zamujeno nadoknaditi.

Medtem, ko je imel on veliko skrb, da je v kalorijah železcu zadostil, je pogosto ženi očital, da preveč obremenjuje in troši za svoj železček. Zaradi njegovih očitkov ni žena preveč trpela. Pač imam takšno potrebo, je vedno samaj pri sebi dejala.

Res je izgledala kot mak sredi žita. Njena lica so bila vedno lepo okrogla in rdeča. Nič čudnega, imela je izreden tek. Jedla je ves dan. Nenadoma pa je opazila, da so ji zaela lica bledeti. Bledela so iz dneva v dan. Bila je zelo nesrečna in stalno premišljevala, če ni tudi njo morda napadla podobna bolezen kot moža. Ker si sama ni znala postaviti diagnoze, se je namenila, da se ho posve-

tovala z zdravnikom. Toda komu naj se zaupa? Najbolje je, da gre k zdravniku na dom, da bo pregled bolj temeljit.

Zdravnik se je pošteno trudil z njo in po daljšem naporu ugotovil, da ima trakuljo. Bila je obupana. Debele solze so ji lile po obledeh licih. Ni se mogla potolažiti.

Ko je prišel mož iz službe s polno glavo skrbi, je našel svojo ljubljeno ženo vso objokano. Ker je menil, da je jok znak pretirane ženske sentimentalnosti, je ženo rotal, naj nikar ne toči solz brez potrebe; svetoval ji je celo, naj jih prihrani za hujše čase. Končno se je žena ojunčila in povedala, kaj je ugotovil zdravnik specialist. S solzami v očeh je vedno znova poudarjala besedo trakulja.

Mož pa je ostal resen in dostojen kot vedno, jo nekaj časa gledal brez besed, končno pa se zadri vanjo: »Ljuba moja, mar misliš, da bom s svojo skromno plačo preživljal še tvoje podnajemnike!«

Ada Maslo

VSAKO MINUTO
85 LJUDI VEČ

V letu 2000 bo živel v Aziji 60 % vsega prebivalstva zemlje. Udeležba Evrope znaša trenutno 14 % celotnega prebivalstva na svetu. Skoraj v vseh deželah sveta se poročijo dekleta povprečno v starosti 24 let, moški pa se ženijo v povprečni starosti 27 let.

Največjo možnost za moštve imajo ženske na Aljaski in na Falklandskih otokih, prav tako pa tudi Evropejke v Egiptu in Alžiriji. Ženske, ki želijo najti moža, naj se izogibajo Irski. V tej deželi je 31 % vseh moških v starosti od 45 do 54 let ostalo neporočenih, čeprav je to dovolj mladih deklet. Odstotek porok je v tej deželi najnižji na svetu.

Čeprav odstotek umrljivosti po vsem svetu pada, doživljajo ljud-

je v različnih deželah različno starost. Medtem ko na Norveškem umirajo ženske povprečno s 75 leti, a moški z 71 leti, beleži Indija najkrajšo življenjsko dobo na svetu. V tej deželi dosežejo moški in ženske povprečno le 32 let.

Statistika OZN tudi dokazuje, da živijo oženjeni dalje od ne- oženjenih. Na svetu živi zdaj 4,8 milijarde ljudi. Vsako minuto se poveča za 85 ljudi. Tako se število prebivalstva poveča letno za okoli 45 milijonov. Več kot polovico vsega prebivalstva živi v štirih državah: na Kitajskem, v Indiji, Sovjetski zvezi in v ZDA. Najnižje število rojstev pa beleži Afrika.

L. G.

TRGOVSKO
PODJETJE

TRI POSLOVALNICE V CELJU
IN ENA V ZALCU — GOSPODINJSKE POTREBŠČINE V »MERKURJU« — SANITARNI, HIGIENSKI PREDMETI TER ARMATURE V »LABODU« — VES ŽELEZNINARSKI MATERIAL V »ŽELEZNINARJU« — NON-STOP — BOLJŠA POSTREŽBA

Poslovalnica »Merkur«

Trgovsko podjetje »Železninar«, ki je zdaj registrirano tudi kot grosist, je v zadnjem času precej spremenilo organizacijo svojega poslovanja. To so njegovi kupci že opazili, opazili pa so tudi to, da bo trgovsko podjetje »Železninar« dobilo novo poslovalnico v Stanetovi ulici. Zaradi boljše postrežbe strank, zato da bi razbremenili Stanetovo ulico, da bi dobili boljši pregled nad zalogami itd., so blago, ki ga prodajajo, razdelili v tri poslovalnice: v poslovalnico »Železninar« v Stanetovi ulici 4, v poslovalnico »Merkur« v Gubčevi ulici in novo poslovalnico »Labod« v Stanetovi ulici 31. Poleg tega imajo še lepo poslovalnico v Zalcu, kjer prodajajo vse železninarsko blago in je specializiran oddelek barv in lakov.

POSLOVALNICA
»ŽELEZNINAR« V STANETOVI
ULICI ŠTEV. 4

To je matična poslovalnica, kjer so pred kratkim prodajali še vso železnino. Zdaj so to poslovalnico razbremenili (gospodinjske potrebščine bodo prodajali v »Merkuru«, sanitarne naprave v »Labodu«). V matični poslovalnici pa bomo lahko dobili tale material: orodje, kroglične ležaje, stavbeno in pohištveno okovje, vijakno blago, kolese in kolesne dele, predmete široke potrošnje in plastične mase ter kovinski in nekovinski gradbeni material.

POSLOVALNICA
»MERKUR« V GUBČEVI
ULICI 4

Končno bodo tudi gospodinje dobile svojo poslovalnico. V »Merkuru« v Gubčevi ulici bodo lahko našle vse, kar bodo potrebovale — od sokovnikov do posode. Ta poslovalnica bo prodajala predvsem izdelke Tovarne emajlirane posode in vse gospodinjske aparate za široko potrošnjo. Poleg tega bo tu še stavbeno in pohištveno okovje.

Ta poslovalnica bo menda res razveselila vse gospodinje, ki so včasih morale zaradi majhnega lončka obresti obe trgovini, pa morda še »Ljudski magazin« po vrhu. Zdaj bodo točno vedele, kje bodo lahko dobile vse, kar rabijo in prihranile bodo dosti dragocene časa.

POSLOVALNICA
»LABOD« V STANETOVI
ULICI 31

Ta nova poslovalnica, ki je v prostorih bivše prodajalne »Turist«, bo prodajala vse higienske in sanitarne predmete, armature in novitete. V poslovalnico »Labod« so te predmete, ki imajo instalacijski značaj, predstavili zato, da bi razbremenili Stanetovo ulico, ki so jo s kamioni, ki so dovažali blago, dostikrat zaprli. Menijo pa tudi, da je prav, če so ti predmeti ločeni od ostalega železninarskega blaga.

POSLOVALNICA V ZALCU

S poslovalnico v Zalcu, kjer prodajajo vse vrste železninarskega blaga in je specializiran oddelek barv in lakov, se pojavlja nekaj problemov. Eden največjih so prevozna sredstva in zato je želja trgovskega podjetja »Železninar«, da bi dobili prevozno sred-

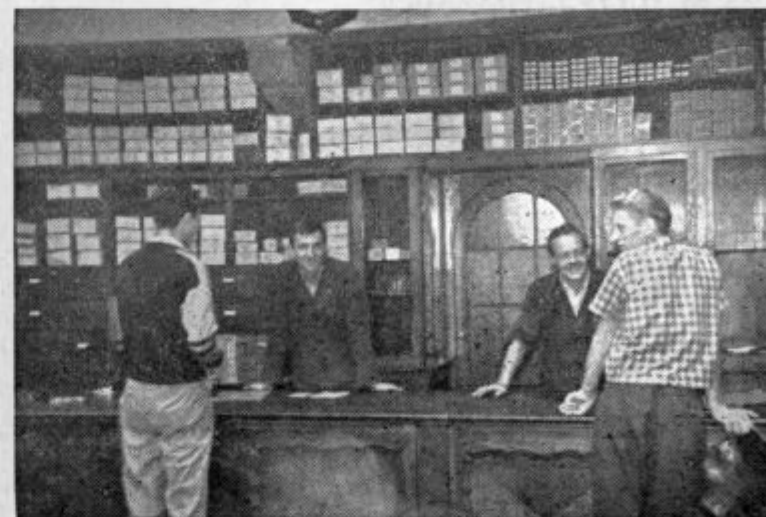
stvo, ki bi jih rešilo vseh teh težav in velikih stroškov v zvezi s prevozom. Cene so namreč v poslovalnici v Zalcu iste kot v Celju. Kljub temu pa delo v Zalcu zelo lepo teče.

IZOBRAŽEVANJE

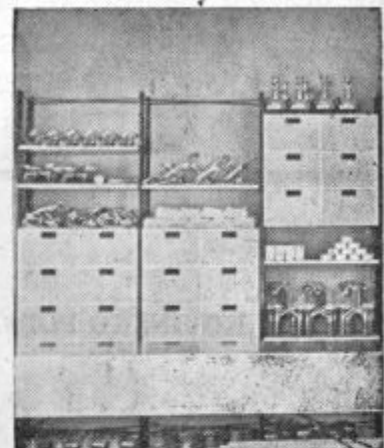
Največ pozornosti posvečajo v trgovskem podjetju »Železninar« izobraževanju. Njihovi prodajalci morajo biti strokovnjaki in ni dovolj, če poznajo le nekaj vrst blaga. Poleg tega je tudi promet pri njih zelo velik in skoraj vsak kupec želi pojasnil in nasvetov, ki jih neizkušeni prodajalec ne more in ne sme dati. Tega se v trgovskem podjetju »Železninar« dobro zavedajo, zato je njihov strokovni kolegij sklenil ustanoviti izobraževalni center železninarjev z lastnimi predavatelji. Seveda bo o tem razpravljali še

delavski svet, vendar menijo, da je ustanovitev takega centra potrebna predvsem zato, ker je učna doba učencev skrajšana na dve leti. In če pomislimo, kolikšen je asortiment blaga, potem lahko ugotovimo, da mladi ljudje v dveh letih ne morejo pridobiti za to stroko vsega znanja.

Pri izobraževanju pa imajo tudi težave. Pravijo, da so za delo usposobili že precej takih prodajalcev, ki so takoj nato odšli v industrijo, ker jim tam nudijo boljše pogoje. Vse težave poskušajo premagati in eden uspešnih načinov usposabljanja novih prodajalcev je v tem, da se seznanijo z vsem poslovanjem, da torej delajo nekaj časa v tem, potem spet kak teden v drugem oddelku (6 mesecev), dokler se ne seznanijo z vsemi. Drugače pa so njihovi ljudje zelo delavni in vedo, da je uspeh podjetja tudi v

Poslovalnica »Železninar«

IZBOLJŠUJE
POSLOVANJE

Poslovalnica »Labod«

njihovo korist. Pred leti so se odrekli plačam nad tarifnim pravilnikom samo za to, da so lahko uredili skladišče.

SOLIDNEJŠO POSTREŽBO
KUPCEM

En sam prodajalec je včasih v trgovskem podjetju »Železninar« postregel nad sto ljudi. Zdaj bodo s specializacijo po poslovalnicah zelo razbremenjeni in kupci bodo solidnejše postreženi. Predvsem bodo od nove razdelitve imele največ ugodnosti naše gospodinje, ki bodo vse, kar rabijo, lahko našle v eni sami poslovalnici.

Trgovsko podjetje »Železninar« bo imelo lažji pregled nad zalogami, razbremenjena pa bo tudi Stanetova ulica, kar je že skrajni čas. Poslovalnica »Železninar« bo poslovala non-stop, druge pa za enkrat še ne, morda čez čas.

In njihove velike želje? Želijo, da bi nekoč lahko zgradili veliko železninarsko hišo, da bi torej v enem poslopu združili vse svoje prodajalne, vso svojo dejavnost. Želimo, da bi jim to uspelo.

Torej še enkrat! Trgovsko podjetje »Železninar« ima poleg poslovalnice v Zalcu še tri poslovalnice v Celju — »Železninar« v Stanetovi ulici 4, »Merkur« v Gubčevi ulici 4 in »Labod« v Stanetovi ulici 31. Vse tri poslovalnice prodajajo določeno blago in so pripravljene, da odjemalce kar najbolje in najhitreje postrežejo.